

عروة الوثقی حمله برد و ماشینها را شکست و چاپخانه را نابود کرد. به این علت که چاپخانه متعلق به یکی از آزادیخواهان به نام حاجی رضا بود و در آن روزنامه‌های گیلان چاپ می‌شد و چه بسا که حاجی رضا سخاوتمندانه پولی هم ازین بابت نعی گرفت. نکر اسوف در صدد دستگیری حاجی رضا بود. ولی مستر رابینو کنسول انگلیس در رشت (که مرد با فرهنگ و دانشی بود و کتابهای ارزنده‌ای درباره ایران نوشته) حاجی رضا را به کنسولگری خواسته نگهداشت.

روز پنجشنبه (همان روز که در انزلی و تبریز روسها به کشتار پرداخته بودند) نکر اسوف با دسته‌ای از قزاق و سالدات به شهر حمله کرد و اما کن مهم را تصرف نمود. تنها در حکومت يك دسته سوار طالش وجود داشتند که مقاومت مختصری کردند و پس از کشتن يك قزاق متفرق شدند. روسها شهر را تصرف کردند و نه نفر را کشتند و قزاق و سالدات جیب و بغل مردم را لخت کردند و به بهانه پیدا کردن تفنگ به خانهای مردم ریختند و تاراج کردند. انجمن پیش آمد را به تهران گزارش کرد. ولی دستوری نرسید. شنبه تاجر باشی روس حاجی صمد به بازار که همچنان بسته بود آمد و تهدید کرد که دکانها را باز کنند و الا همرا سالداتها شکسته غارت می کنند. ظهیر الدوله حاکم گیلان از ناچاری می خواست که مردم بازارها را باز کنند. اما مردم که نمی دانستند تهران اولتیماتوم را پذیرفته مقاومت می کردند. روسها در پی آزادیخواهان بودند. خان میرزا کریم خان و بستگانش را غارت کردند. خانة میرزا حسین خان کسمائی را نیز به باد یغما دادند و جمعی را گرفته به کنسولگری بردند. حتی توپ و تفنگ و قورخانه دولتی را چپاول کردند و در دفته گاری به کاروانسرای کامرانیه بردند. در این میان، کارگذار هرچه به نکر اسوف نامه نوشت جوابی نگرفت. هرچه تقاضای ملاقات کرد پاسخی نشنید. روسها سرانجام عده‌ای را به باکو فرستادند. هرچه دولت ایران هم کوشید و از کارهای خشن نکر اسوف شکایت نمود به جایی نرسید. در این حال، پس از مدتی سرگردانی، ده نفری

را که به باکو فرستاده بودند به گیلان آوردند تا محاکمه و مجازات کنند. از آن ده نفر شش نفر را پس از یک محاکمه دروغین و شتیدن اظهارات شهود مرعوب و مجذوب به مرگ محکوم کردند و روز سیزدهم صفر چهار نفر را در بیرون رشت به دار کشیدند و بعد از مدتی آنان را در کیسه‌ای انداخته در چاله‌ای به زیر خاک کردند. این چند نفر عبارت بودند از شریعتمدار کرگاترودی و یوسف خان سرتیپ معاون سابق نظمیة، کاظم خان کمیسر سابق و صالح رسدباشی سابق. این جاهم تمام کوشش روس‌ها بابت این ادعا بود که گیلانیان نخست دست به اسلحه برده بودند. تنها یک قزاق کشته شده بود و در مقابل نه نفر از گیلان. باز هم خونخواران روس تزاری قربانی می‌خواستند و در پی خونریزی بودند. دو نفر دیگر را به انزلی فرستادند و آنجا به دار زدند. یکی از آنان حاجی علی نامی بود از کارکنان قورخانه که سپس به کار صرافیه می‌پرداخته و از آزادیخواهان بود و دیگری فیروز کرجی‌بان که بیچاره چندان گمنام بود که کسی از او نشانی نداده است. از این گذشته جمعی را در زندان کردند و جمعی را نیز از دولت خواستند که از گیلان تبعید شوند و تا پنج سال به گیلان باز نگردند که در میان آنان، نام افراد ذیل مشاهده می‌شود:

احمد علی خان برادر میرزا کریم خان، میرزا حسین خان کسمائی، میرزا محمد علی مدیر روزنامه کنگاش، حاج محمد رضا صاحب مطبعه عروة الوثقی، سید جلال شهر آشوب، مبصر الملک. ابن مبصر الملک گویا زمانی معاون والیگری بود و چون سرش طاس بود و موئی نداشت ظریفان گیلان او را «موبه سر الملک» می‌خواندند.

ضمناً روس‌ها از دولت خواسته بودند که عده‌ای از اشخاص سرشناس تا پنج سال

به گیلان باز نگردند من جمله :

میرزا کریم خان رشتی، عبدالحسین خان سردار محیی، عباس خان برادر

آن دو، عمیدالسلطان برادر میرزا کریم خان، پاشا خسان، سید یحیی ندامسانی ناصرالاسلام، عیسی خان منشی فتح‌الله خان سردار منصور سپهدار رشتی و امام جمعه رشت ...

بمباران مرقد حضرت رضا (ع)

در مشهد نیز وضع خوبی وجود نداشت. سرکنسول روس نیز، مانند دیگر همقطاران خود، برای بازگشت محمدعلی میرزا کوشش می‌کرد. از جمله کارهای او یکی این بود که یوسف هراتی نامی را، که آجنت (آژان - عامل) دولت روس و مرد بدنامی بود، واداشت که از همان مقرر کنسولگری برای بازگشت محمدعلی میرزا تبلیغ کند و مردم را به سلطنت مجدد او دعوت نماید. سرپرسی سایکس ژنرال کنسول انگلیس مراتب را به لندن گزارش کرد و پس از مبادلات تلگراف و مذاکرات قرار شد که یوسف و همکارانش از کنسولگری بیرون روند. این بار یوسف به صحن مقدس رضوی رفت و عده‌ای را از زن و مرد به دور خویش جمع کرد و برای آنان صحبت کرد. درین موقع، روسها اظهار کردند که جان اتباع آنها در خطر افتاده و بهمین بهانه قشون به مشهد آوردند. روسها تصمیم گرفته بودند گنبد مزار امام هشتم را به توپ ببندند و این کار را در ۲۹ مارس ۱۹۱۲ (۹ فروردین ۱۲۹۰) انجام دادند. هیچگونه مقاومتی به عمل نیامد و تنها یوسف هراتی و همراهانش طبق تعلیماتی که داشتند چند تیری خالی کردند. ولی بر اثر تیراندازی روسها عده‌ای از زائرین بی‌گناه کشته شدند. یوسف و دیگر مزدوران و جاسوسان را، روسها در تاریکی شب از دروازه‌ای که در دست روسها بود بیرون بردند. مطلب مضحک این است که چند روز بعد یوسف هراتی نامه‌ای به میجر سایکس ژنرال کنسول انگلیس نوشت که سرکنسول روس پادشاه زحمات و خدمات وی را آن چنان که شایسته و بایسته است نپرداخته. حق هم داشت. روسهای تزاری هیچوقت نه حق‌شناس بودند نه پای‌بند عهد و پیمان. از این

روی چند روز بعد، مقامات ایرانی را تحریک کردند که در تعقیب یوسف بر آیند و بدین ترتیب، مقامات ایرانی یوسف را دستگیر کردند و بدون محاکمه کشتند و نعش او را برای عبرت مردم در کوچه ها گردانیدند. البته روسها هم از دست مزدور فضولی، چون یوسف هراتی، خلاص شدند. درین میانه، خزانه حضرتی دستخوش تجاوز قرار گرفت و روسها نفایس آن را به بانک روس منتقل کردند. میجر سایکس شدیداً مداخله کرد و رسماً اصرار نمود که از صحن و مزار بازدید کند و پس ازین تقاضای بازدید بود که اشیاء نفیسه حضرتی را روسها پس فرستادند و البته مقداری ازین نفایس در این نقل و انتقال رهوده شد. ولی روسها با تهدید به مرگ، متولی را وادار کردند که تمام و کمال تحویل گرفته است. روسها گزارش کردند که گلوله به گنبد و مزار نخورده. ولی میجر سایکس، با فرستادن عکسهای لازم، خلافگوئی روسها را ثابت کرد. قضیه این قدر روشن بود که حتی میجر سایکس آن را تجاوزی علنی به حقوق ملت بی گناهی دانسته است.

لایحه وزیرای عظام

هنگامی که این سطور را برای اختتام مبحث و بستن این دفتر می نوشتم، در میان یادداشتهای خود، به جزوه کوچکی در ۷ صفحه برخورددم که نمودار کشمکش مجلس و دولت در یکی دو ماه قبل از اولتیماتوم بود و در بغم آمد که آنرا در این جا بیاورم. در این دفتر کوچک، نخست نامه هیئت وزرا به ناصر الملك نایب السلطنه آمده و سپس نامه ناصر الملك خطاب به وکلای مجلس و اینک مندرجات آن دفتر:

در نخستین صفحه چنین آمده است :

لایحه ای است که وزیرای عظام به مقام منبع نیابت سلطنت عظمی
دامت عظمته تقدیم داشته اند. رمضان المبارک ۱۳۲۹

در صفحه دوم و سوم

مقام منبع رفیع نیابت سلطنت عظمی دامت عظمته

هیئت وزرا، موافق مطالباتی که این چند روزه در جریان امور و حوادث
حاضره کرده اند، متفقاً معروض می دارند که هر گاه در پورتیک عمومی مملکت از نقطه
نظر داخلی و خارجی، به طوری که تا کنون رفتار شده مداومت شود قطعاً، مخاطرات عظیمه

در پیش خواهد بود . بنابراین لازم می‌دانند که فوراً درپولتیک داخلی و خارجی تغییراتی اتخاذ شود که در این موقع مشکل با موانع بی شمار پیشرفت امور و موفقیت دولت میسر باشد. بدیهی است اجرای این تغییرات در صورتی ممکن و مفید است که مجلس شورای ملی به طوری با دولت هم عقیده بوده و اعتماد کامل داشته باشد که جریان امور بروفق مصالح مملکت امکان پذیر باشد. در صورتی که این موافقت عقیده و اعتماد ممکن نشود، چون هیچ وسیله پیشرفت در نظر ندارند، مجبور خواهند بود معاقبت خود را از تصدی امور استعفا نمایند .

عجالةً لازم دانستند این عقیده خود را به طور کلی و اساسی به مقام متبع مبارك تقدیم دارند و بعد جزئیات مطالب را در خصوص پلتیک خارجی و داخلی در صورتی که امر فرماید به عرض پیشگاه مبارك برسانند که بعد به مجلس شورای ملی پیشنهاد شود. الامر الأقدس مطاع

رئیس الوزرا و وزیر جنگ	نجفقلی بختیاری
وزیر امور خارجه	وثوق الدوله
وزیر داخله	قوام السلطنه
وزیر مالیه	حکیم الملک
وزیر عدلیه	مشیر الدوله
وزیر پست و تلگراف و تجارت	معاذ السلطنه

در صفحه ۴ تا پایان صفحه ۷ :

مرقومه و الاحضرت نایب السلطنه دامت عظمته به مجلس شورای ملی شیدا الله ارکانه

مجلس شورای ملی

مشروحهای ، از هیئت وزرای عظام ، مبنی بر تصمیم خودشان در پلتیک خارجه و داخله به این جانب رسیده که دارای منتهای درجه اهمیت است و چنان که

به تفاریق ایام، مکرر خاطر نمایندگان محترم را متذکر مسائل اساسی داشته‌ام، این‌جانب را با عقیده‌ای که اظهار داشته‌اند کمال موافقت حاصل است. در این موقع هم باز ایقای وظیفه خیرخواهی را واجب دیده مشروطه مزبور را فوراً به مجلس شورای ملی ارسال و توجه کامل نمایندگان محترم را به مندرجات آن جلب می‌نمایم و مخصوصاً در خواست‌دارم نصایح خیرخواهانه سابقه این‌جانب را به خاطر آورند که در این مدت چه در باب پلتیک داخله و چه در باب پلتیک خارجه اظهار داشته و همیشه آرزو مند بوده‌ام که این مقاصد حسنه اساسی به دست هیئت دولت جاری شده اهالی مملکت را از فواید مشروطیت کاملاً به‌ریاب کند و متأسفانه صورت پذیر نشده. اینک نتایج و خیمه به واسطه غفلت از مقتضیات حال مملکت به ظهور رسیده و مضرات و مخاطرات آن طوری محسوس است که حاجت به هیچ‌گونه توضیح ندارد و البته تصدیق خواهند فرمود که در این حالت حالیه نه مجالی برای تسامح و غفلت باقی است و نه فرصت برای تحقیق علت غفلت‌های سابق و فقط آنچه در این موقع واجب است این است که هر چه زودتر نمایندگان محترم با موافقت وزرای عظام برای پلتیک داخله سبک و رویه‌ای اتخاذ نمایند که دوام حکومت مقتدره منصفه امکان‌پذیر بوده و بتواند مصالح حقیقی و فواید عموم را در نظر گرفته مقاصد ملت را به موقع اجرا بیاورد و البته فراموش نخواهند فرمود که در این مدت اختلافات و مداومت در نظریات و غفلت از عملیات قدرت دولت را طوری ضعیف نموده که غالباً قوه اجرائیه پادچار بحران بوده یا در زمان قلیل بقای خود هم قره نداشته و بکلی از وظایف بازمانده و امر منتهی به حالت حالیه گردیده و دوام آن متعج مضرات و مخاطرات است و اگر هر چه زودتر از تجربه گذشته تنبه حاصل نگردد و موافق مقتضای حال مملکت تغییری در سبک و رویه داده نشود بلاشک موجب ندامت کلی خواهد شد. مکنذا در باب پلتیک خارجه که نهایت ارتباط را با پلتیک داخله دارد و تفکیک آن به هیچ وجه ممکن نیست. همین قدر اجمالاً خاطر نشان می‌کنم که باز برخلاف نصایح

خیر خواهانه متوالی این جانب رویه و سبکی که مناسب حال مملکت و مقتضیات حالت حالیه ماست اتخاذ نشده و در ازدیاد و تکمیل حسن مناسبات با دول متحابه اهمیتی که لازم بوده به ظهور ترسیده و بعد از ورود این جانب ، از حسن مساعدتی که از طرف دول متحابه اظهار شد و این جانب تشکر آنرا نمودم به طوری که سزاوار بوده استفاده به عمل نیامده . بنابراین اکیداً زحمت می‌دهم که تدارک این غفلت و مراقبت در تکمیل حسن روابط و استقرار اعتماد در مرادوات با دول متحابه نهایت اهمیت را دارد و چون مندرجات این مشروحه مبنی بر کلیات مسائل است ، البته وزرای عظام طرحی را که برای حصول این هر دو مقصود مهم در نظر گرفته‌اند بتفصیل به مجلس شورای ملی پیشنهاد خواهند نمود . امیدوارم که نمایندگان محترم اهمیت موقع را در نظر گرفته در تدارک مافات جد وافی نمایند . زیرا که پیشرفت امور هیچ مملکتی ، خصوصاً این مملکت در حالت حالیه ، بدون حسن روابط خارجه امکان پذیر نیست و اگر خدای نکرده از اهمیت موقع و اهمیت این مسائل که تاکنون به کرات خاطر نشان شده صرف نظر شود ، صریحاً اظهار می‌دارد که موقع این جانب نیز دچار نهایت اشکال شده و دیگر وجهاً من الوجوه مقدور نخواهد بود که شاهد این حال ناگوار مملکت باشم .»

فهرست نامهای

کسان و جاهها و چیزها

آصف الدوله (غلامرضاخان شاهسون) ۲۹	آبراهام (مستر -) ۹۸
۴۱ تا ۳۹	آجودانباشی (اسعیلخان) ۱۴۱
آقازاده خراسانی ۱۶۰	آخوند ملا محمد کاظم خراسانی ۱۴۱-۱۶۰
آلمان ۲۰-۱۷۵-۱۸۹-۱۹۸-۲۷۹	۲۸۵
آلمانها ۲۳	آذر بایجان ۲۲-۵۳-۶۸-۷۲-۷۵-۷۷ تا ۸۴
آمریکا (امریکا) ۱۲۶-۱۷۲-۱۸۶-۱۸۷	۹۱-۱۰۸-۱۱۰-۱۱۴-۱۲۱-۱۵۵-۱۴۷
۲۰۲-۲۰۵-۲۵۵	۱۴۸-۱۶۳-۱۹۶-۲۰۴-۲۱۹-۲۴۶-
آمریکائیکها (امریکائیکها) ۱۷۲-۲۸۶	۲۶۹ تا ۲۷۱-۲۷۴-۲۹۰-۲۹۴
آموزگاران (= مستشاران) ۱۰۸	آذربایجان غربی ۲۲
ابراهیم آقا تبریزی (میرزا -) ۶۸	آزادی خواهان ایران ۹۴-۹۵-۱۱۰-
ابراهیمخان حکیمالملک (میرزا-) ۵۰-	۱۱۷-۱۲۲-۱۳۸-۱۷۳-۲۲۱-۲۴۰-
۱۱۱-۱۱۶-۱۶۸-۲۱۶-۲۵۲-۲۸۶-۳۰۱	آزادی خواهان تبریز ۱۴۷
ابراهیم زنجانی (شیخ-) ۱۴۱	آزادی خواهان قفقاز ۷۶
ابراهیمخان غفاری (معاون الدوله) ۱۴۸	آزادی خواهان گیلان ۱۳۵
۱۵۳-۲۱۶-۲۱۸-۲۱۹	آسیا ۱۰۸-۱۲۰

احمد شاه قاجار ۱۳۷-۱۴۲-۱۷۳
 احمدخان توأم السلطنه (میرزا) ۱۶۸-
 ۱۷۷-۲۱۶-۲۵۳-۲۶۹-۲۷۰-۲۸۶-
 ۳۰۱
 احمد کسروی (سید) ۸۱-۸۰-۷۸-۶۶
 ۱۵۲-۲۸۷-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۳
 احمدخان مشیرالسلطنه ۷-۹-۲۶-۵۷-
 ۶۲-۷۵-۱۳۳-۲۸۲
 احمد علی خان (برادر میرزا کریم خان)
 ۲۹۷
 اخترالدوله (دختر ناصرالدین شاه) ۲۳۳
 ۲۴۰
 اختناق ایران (کتاب) ۲۰۲-۲۰۵-۲۰۶
 اداره باندول مشروبات ۲۶۹
 اداره پست و تلگراف و تلفن ۱۴۹
 اداره تحدید تریاک ۲۶۹
 اداره بخزانه داری کل ۲۶۸-۲۶۹-۲۷۵
 اداره دیون عمومی و استقراض داخلی ۱۵۱
 اداره ذبایع ۲۶۹
 اداره مالیات نواقل ۲۶۹
 اداره کل مالیات غیر مستقیم ۲۶۹
 اداره کل مالیات مستقیم ۲۶۹
 اداره روزنامه ایران نو ۱۹۰
 اداره عدلیه شیراز ۱۷۸
 اداره کشیک خانه ۲۳۹
 اداره گمرکات ایران ۲۰۴
 اداره محاکمات وزارت خارجه ۱۹۰-
 ۱۹۱
 ادسا ۱۴۲-۱۸۵-۲۱۵-۲۳۱

ابراهیم قمی (میرزا) ۱۳۱
 ابراهیم معتمد السلطنه ۲۶۹-۲۷۵
 ابراهیم خان منشی زاده (میرزا) ۲۴۱
 ابوالحسن خان معتمد السلطنه ۵۰-۹۴-
 ۹۸-۹۹-۱۰۳-۱۰۴-۱۱۲ تا ۱۳۱-۲۲۹-
 ۲۸۱-۲۸۳-۳۰۱
 ابوالضیا محمد شبتری ۳۴-۱۹۰
 ابوالفتح خان حشمة الدوله (میرزا) ۱۳۵
 ابوالفتح میرزا سالارالدوله ۱۵۵-۲۱۵-
 ۲۱۸-۲۲۰-۲۳۰-۲۳۳-۲۴۵ تا ۲۵۰-
 ۲۵۴-۲۵۷-۲۵۸-۲۶۳
 ابوالقاسم خان ناصرالملک (میرزا) ۶-
 ۷-۱۶-۲۱-۲۹ تا ۳۴-۴۰-۱۳۳-۱۳۴-
 ۱۳۷-۱۴۳-۱۷۳-۱۷۴-۱۹۲ تا ۱۹۶
 ۲۱۴ تا ۲۱۷-۲۷۳-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۸-۲۷۹-
 ۳۰۱
 ابوالمله (= میرزا جواد خان سعدالدوله)
 ۱۳۴
 اتابک (علی اصغر خان امین السلطان) ۱۵ تا
 ۱۷-۲۰-۲۲-۲۵-۳۱-۷۱-۱۱۶-۱۷۰-
 ۲۰۳-۲۶۸
 اتباع روس، تبعه روس ۱۲۹-۱۳۵-۱۴۷-۲۳۷
 اتحاد جماهیر شوروی (کشور) ۲۰۳
 اتفاق و ترقی (فراکسیون) ۱۶۸-۲۰۳
 احتشام السلطنه (محمودخان) ۲۰-۲۵-
 ۳۳-۹۴-۱۱۰ تا ۱۱۴-۱۲۲-۱۲۴
 احمد دشتکی (سید) ۴۹
 احمدخان علاءالدوله (میرزا) ۲۵-۳۳-
 ۳۶-۱۱۲-۱۱۳-۱۲۲-۱۵۵-۲۸۲-
 ۲۸۳

استالین ۱۹۰	ادوارد براون (پروفسور -) ۱۰۲ تا ۹۲-
استانبول ۲۲-۲۳-۹۶-۹۷-۱۱۸-۱۲۱ تا	۱۱۷-۱۱۸-۱۲۶ تا ۱۲۹
۱۲۳-۱۳۱-۱۶۲-۱۷۵-۱۸۳-۲۲۶	ادوارد گری (سر -) ۱۲۰-۱۲۱-۱۴۸
استبداد صغیر ۶۲-۷۲-۱۵۳	۱۶۲-۱۸۰-۱۸۴ تا ۲۲۲ تا ۲۲۴ - ۲۳۵-
استرآباد ۲۱۵-۲۳۲	۲۳۶-۲۷۷-۲۹۴
استکهلم (سوئد) ۲۱۳	ارادان (خوار) ۲۳۸
استوکس (ماژور) ۲۲۱ تا ۲۲۶-۲۶۶-	ارتش انگلستان ۲۲۲
۲۸۵	اردافی (قاضی-) ۷۰-۹۰
اسدالله میرزا شهاب الدوله ۱۶۸-۱۷۲	اردبیل ۷۲-۱۴۳-۱۴۶-۱۴۷-۱۵۱ -
اسدالله خان مشارالسلطنه ۱۴۳	۲۳۵
اسدالله صفائی (شیخ-) ۱۳۱	اردبیلی (سید جلیل-) ۱۲۳
اسلامیه (انجمن مستبدین تبریز) ۷۴-۷۶	اردستان ۲۲۹
۷۸-۹۳-۹۸-۱۴۱	اردوی دولتی ۱۷۹
اسعزت (نایب کنسول انگلیس در شیراز)	اردوی قراجه داغ ۸۳
۱۷۸	اردوی قزاق ۸۳
اسماعیل خان امین‌الملک ۵۹	ارسیاران ۱۴۶
اسماعیل خان ثقت‌الملک ۱۴۳-۱۴۷-۱۵۳	ارشداله و آله (علی خان کاردی = سردار ارشد)
اسماعیل خان صولت‌الدوله قشقایی	۸۳-۲۱۵-۲۲۰-۲۳۳-۲۳۸-۲۴۳
۱۷۷ تا ۱۷۹-۲۰۹ تا ۲۱۲-۲۳۰	ارفع‌الدوله (پرنس میرزا رضاخان) ۹۶-
اسماعیل خان ممتازالدوله ۱۱۰ تا ۱۱۴-	۹۷
۱۱۸-۱۲۷-۱۵۹-۲۰۸	ارکان مشروطیت (کتاب -) ۱۲۷
اسماعیلی نوبری (میرزا-) ۸۰	ارگک ۳۶
اسماعیل هشرودی (شیخ-) ۱۶۳	ارمنی (= بیرم) ۱۶۱
اسماعیلیان: اسماعیلیه ۱۶۰-۱۶۱	اروبا ۱۵-۲۹-۳۲-۶۹-۸۰-۸۴-۸۵-
اسماعیلیان چند ۱۶۱	۸۹-۹۴-۱۰۷ تا ۱۱۱-۱۱۶-۱۲۹-۱۳۳
اشرف ۱۵۸	۱۷۴-۱۸۵-۱۸۷-۱۸۹-۱۹۳-۱۹۴-
اصنهان ۱۱۲-۱۱۳-۱۳۱-۱۳۴-۱۳۶-	۲۰۱-۲۱۱-۲۱۵-۲۲۹
۱۳۸-۱۵۱-۱۷۹-۱۸۱-۱۸۶-۲۱۹	اروپائیان تبریز ۲۹۱

- اصفهانى (ميرزا آقا) - ۹۳-۹۴-۱۱۷ - ۱۲۱
 اطريش، اتريش ۲۳۲-۲۸۹
 اطلاعات ماهيانه (مجله -) ۱۲۱
 اطلاعات صنعتى ۲۳۹
 اعتداليون ۱۷۴-۱۶۹-۱۶۳-۱۵۸-۴۴
 ۱۹۲-۱۹۴-۲۰۲-۲۰۴-۲۱۴-۲۲۰ -
 ۲۶۷-۲۶۶-۲۷۱-۲۷۸-۲۸۱-۲۸۹
 اعلم الدوله (دکتر خليل خان ثقفى) ۱۱۶
 اعيان تبريز ۱۴۶
 اقچه‌اى (سيد جمال الدين) ۶۷
 افسران، افسر انگليسى ۱۷۱-۱۸۰ -
 ۱۹۲-۲۲۲
 افسران سوئدى ۱۸۵
 افسران هندى ۱۷۱
 افشاريه (سلسله-) ۱۸۸
 افواج شمال ۲۴۹
 افواج مركزى ۲۱۹
 اقبال السلطنه ماکويى ۷۵-۸۴-۹۴
 اتليت (نمايندگان-) ۲۱۶
 اقيانوس (روزنامه-) ۸۳
 اکباتان (خيابان) ۴۲
 اکبر شاه (عيلد-) ۴۵
 اکثريت (نمايندگان-) ۲۱۶
 اکسفورده ۱۷۳
 اکسلسيور (روزنامه) ۱۱۶
 امام جمعه خوئى (حاج ميرزا يحيى) ۴۰
 امام جمعه رشت ۲۹۹
 امام زمان (ع) ۸۷/۷۶
 امامزاده جعفر ورامين ۵۰-۲۳۸-۲۴۱
 امامقلی خان بختيارى (ايلخانى) ۲۵۳
 امام وردى مشکينى (ملا-) ۲۴۳
 امان الله ميرزا جهانبائى ۲۹۴
 امان الله ميرزا ضياء الدوله ۵۱-۲۹۰ -
 ۲۹۱-۲۹۳-۲۹۴
 امتيازنامه بانك ملي ۷
 امتيازنامه راه آهن ۱۴۹-۱۸۹-۲۸۶
 امتيازنامه نقت دارمس ۱۴۹
 امريكا، آمريكا ۱۳۶-۱۷۲-۱۸۶-۱۸۷
 ۲۰۲-۲۰۵-۲۵۵
 املاك شعاع السلطنه ۲۵۶ تا ۲۶۶
 امناء ماليه ۲۶۹
 امير اعظم (نصرت الله خان) ۱۱۲ تا ۱۱۴ -
 ۲۰۵-۲۱۴
 امير افخم ۸۴
 امير الممالك ۲۱۶
 امير بهادر جنگ (محمد حسين پاشاخان)
 ۳۲-۳۶-۴۲-۵۹-۶۵-۶۶-۱۱۳-۱۲۲
 ۱۳۳-۲۱۵-۲۳۲-۲۳۹
 امير حشمت نيسارى ۲۹۰
 امير خان سردار ۱۲۲
 امير خيز (مجنه‌اى در تبريز) ۷۳-۷۷
 امير كبير (ميرزا تقى خان قراهمانى اتابك
 اعظم) ۱۸۸
 امير مجاهد بختيارى ۲۳۸-۲۴۱-۲۴۲-۲۷۵

- انزلی ۱۴۲-۱۴۶-۲۰۱-۲۳۸-۲۸۶ -
۲۹۶-۲۹۷
- انقلاب ایران (کتاب) - ۹۴
- انقلابیون (رولوسیونرها) ۱۳۶
- انقلابیون (دموکراتها) ۱۵۸
- انگلیس - ۶-۲۲ تا - ۲۵-۳۴-۹۱ تا
۹۹-۹۵-۱۰۱-۱۰۴-۱۰۸ تا ۱۱۱-۱۱۴
- ۱۱۵-۱۱۷ تا ۱۲۰-۱۲۷-۱۳۸-۱۴۱ -
- ۱۴۸-۱۵۱-۱۶۰-۱۰۷-۱۷۵-۱۸۰ -
- ۱۸۵-۱۸۹-۱۹۲-۱۹۳-۲۰۵-۲۰۹ -
- ۲۱۱-۲۱۲-۲۲۲-۲۲۵-۲۳۱-۲۳۳ -
۲۶۵-۲۶۶-۲۶۸-۲۷۹
- انگلیسیها ۷۱-۹۷-۱۱۹-۱۵۶-۱۷۰ -
- ۱۷۹-۱۸۰-۱۸۴-۱۸۵-۱۸۷-۱۸۹ -
۲۰۰-۲۹۴
- اوتیلماتوم ۱۴ اکتبر انگلیس ۱۸۰ تا ۱۸۳
۲۰۸
- اوتیلماتوم اول روس ۲۵۳-۲۵۴-۲۷۶
۲۷۷
- اوتیلماتوم دوم روس ۲۵۳-۲۵۴-۲۷۹
تا ۲۸۵-۲۸۸-۲۹۱-۲۹۶-۳۰۰
- ایتالیا ۲۱۳
- ایران (اغلب صفحات)
- ایران نو (روزنامه) - ۱۸۹
- ایران نو (مطبعه) - ۱۸۰
- ایران و جنگ فرنگستان (کتاب) ۱۷۵
- ایران و مسأله ایران (کتاب) ۱۹۴
- ایرانیان ۱۲۱-۱۳۱
- امیر معزز گروسی (علی اشرف خان)
۷۲-۸۴
- امیر منضم بختیاری ۲۲۸
- امین الدوله (میرزا علی خان) - ۶۸
- امین السلطان (میرزا علی اصغر خان اتابک)
۱۷ تا ۲۰-۲۲-۲۵-۳۱-۷۱-۱۱۶ -
۱۷۰
- امین الضرب (حاج محمد حسن اصفهانی)
۵-۲۱
- امین الملك (میرزا اسماعیل خان) ۵۹
- انتخاب الدوله ۸۳
- انتصار السلطان ۷۶
- انجمن آرای ناصری ۱۸۸
- انجمن اتحاد آذربایجان ۲۳۹
- انجمن اخوت بغداد ۱۲۶
- انجمن اسلامیة ۷۴-۷۶-۷۸-۹۳-۹۸ -
۱۴۱
- انجمن ایرانیان استانبول ۱۸۳
- انجمن برادران امام زاده یحیی ۲۳۹
- انجمن برادران دروازه قرین ۲۳۹
- انجمن خدمت ۲۵
- انجمن دفاعی ایرانیان ۲۸۶
- انجمن رضائیه ۲۲
- انجمن سعادت استانبول ۱۱۸-۱۲۶-۱۳۱
- انجمن تهره چهل ویک ۱۷
- انجمنهای محلی ۱۰۴-۱۰۶-۱۰۷-۱۳۵
۲۳۹

بارانفسکی ۱۹۰	ایرانیان پاریس ۱۷۸
بارکلی (سرجارج) ۱۵۱-۱۶۲-۱۸۰ تا	ایرانیان کربلا ۲۸۵
۱۸۴-۲۱۷-۲۲۲-۲۲۳-۲۳۴-۲۳۶-	ایرلند ۹۷
۲۶۲-۲۶۴-۲۶۵	ایروان ۲۹۰
باسکرویل ۲۵۵	ایزولسکی (وزیر خارجه روسیه) ۱۴۹
بازار پبله سوار ۵۲	ایل بختیاری ۱۱۱-۱۳۱-۱۳۶-۲۱۹-۲۸۸
بازار رشت ۲۹۵	ایل قاجار ۴۰-۵۸-۱۳۷
بازاریان ۱۵۹	ایل قشقایی ۱۷۸-۲۰۹-۲۱۱-۲۳۰
بازیل (میو) ۱۸۲	ایل قوجه بیگلو ۵۲-۱۴۶
باسنج ۷۹-۸۴	ایل کشکولی ۲۱۱
باغ دیوان خانه ۴۴	ایل کلور ۲۴۵
باغ سپهدار (در چاله عرز شمیران) ۲۱۷	ایلات ترکمن ۲۴۵
باغ شاه ۵۷-۵۹-۶۰-۶۷ تا ۷۲-۸۶-۱۰۴-	ایلات شاهسون ۲۱۵
۱۳۸	ایلات شمال ۱۵۵
باغ شاه (روستای-) ۲۴۹	ایلات طرفدار قوام (در فارس) ۲۳۰
باغ شعاع السلطنه (ملك منصور میرزا)	ایلات غرب ۲۴۵
۴۴-۲۵۷-۲۵۸-۲۶۶-۲۷۷-۲۸۰	ایلخانی ۸۴
باغ شمال تبریز ۲۹۰-۲۹۲	ایلخانی بختیاری ۲۵۳
باغیشه ۷۳	ایلخانیگری بختیاری ۲۱۹
باقر (آقا شیخ-) ۴۹	ایلوستراسیون (مجله) ۴۲
باقرخان سالار ملی ۷۵-۱۳۵-۱۵۱-۱۶۹	ایوان کیف ۲۴۱
۱۷۵-۱۷۰	ایوان اف گرجی (قاتل صنیع الدوله) ۱۸۸-
باکو (= یادکویه) ۶۸-۷۰-۹۰-۱۰۲-	۱۹۱
۱۱۹-۱۲۴-۱۲۵-۱۳۱-۱۳۵-۱۴۲-	ایوردون (سویس) ۱۱۶-۱۱۷-۱۲۱ تا
۱۷۵-۲۱۵-۲۳۲-۲۳۶-۲۹۶-۲۹۷	۱۲۶-۱۲۹-۱۳۱
بال کستومه ۲۶۸	ایوب خان (سرچنگ قزاقخانه) ۲۶۲
بانک استقراضی روس ۶-۱۴۱-۱۴۹-	بابی ۷۴
۱۵۰-۲۳۱-۲۶۵-۲۶۶	باتوم ۲۰۱
بانک استقراضی روس (مشهد) ۲۹۹	بادامک ۱۳۸

بناب ۱۱۴	بانك شاهنشاهی (شاهی) ۶-۱۴۹-۱۸۲-
بنکندورف (کنست) ۲۲۳-۲۲۴	۱۸۴-۲۰۰-۲۰۱-۲۰۴-۲۰۵-۲۰۸-
بوداگیان (تاجر ارمنی) ۸۱	۲۶۹
بوشهر ۱۵۱-۱۷۸-۱۷۹-۱۸۱-۲۰۹	بانك شاهنشاهی (شاهی) شعبهٔ عمدان ۲۴۸
بوشهری (حاج معین التجار) ۱۹۰	بانك شرقی آلمان ۱۸۹-۱۹۱
بوکانان (سرجی-) سفیر انگلیس در روسیه	بانك ملی ۱۰۱
تزاری ۲۱۵	بانكهای خارجی در ایران ۲۰۴
بهارستان (عمارت) ۲۸-۲۸۸-	بانوی عظمی ۶۸
بهاء السلطنه ۱۷۸	بهر خزر (روزنامه-) ۲۳۶
بهاءالواعظین ۶۱	بحریه انگلیس ۱۷۹
بهائی ۷۴	بخارا ۹۶
بههانی (= سید عبدالله) ۱۷-۳۱-۴۰-	بختیاربها (ایل بختیاری، افرادی بختیاری)
۶۸-۶۹-۷۳-۹۴-۱۳۸-۱۶۲-۱۶۳	۱۲۸-۱۳۱-۲۱۹-۲۲۰-۲۴۰-۲۴۸-
۱۶۹-۱۷۵	۲۴۹-۲۸۲-۲۸۸
بیزو (مسیو-) ۱۸۷	براون (ادوارد-) ۹۲-۱۰۲-۱۱۷-۱۱۸-
بی طرفها ۱۶۷	۱۲۶-۱۲۹
باختیانوف ۲۶۱-۲۶۵-۲۹۰	برلن ۱۱۱
بیوک خان ۷۵	برهان الدین خلخالی (سید-) ۲۳۹
پارك اتابك امین السلطان ۱۶۸-۱۶۹	بروجرد ۶۸
۱۷۱-۲۰۳-۲۶۸-	بروس دیکی ۲۰۱-۲۰۲
پارك امین الدوله ۶۸	بریم بلژیکی ۲۰۴
پارك جماع السلطنه (= باغ) ۲۵۸-۲۶۰	بستک (لار) ۱۷۴
پارامان (= مجلس شورای ملی) ۷۰-۲۰۳	بغداد ۱۲۶-۱۷۹
پارلمان انگلستان ۱۰۰-۱۲۸	بلژیکیها (مستشاران گمرک) ۱۳۴-۲۶۸
پارلمان عثمانی ۱۱۸	بننت (ویلفرید-) ۹۲
پاریس ۹۴-۹۵-۱۰۲-۱۱۰-۱۱۲-۱۱۵	بلغارستان ۱۳۶
۱۱۷-۱۲۱-۱۲۵-۱۲۷-۱۲۹-۲۰۱	بمب اندازان ارمنی ۷۴
پاریسیها ۱۲۲	بمب اندازان قفقازی ۸۴
	بمب اندازان گرجی ۸۴

تان (روزنامه) ۱۱۴

تایمز (تیمز) = روزنامه انگلیسی ۹۷-

۱۰۰-۱۰۲-۱۰۴-۱۱۳-۲۳۲

تیت ۹۱

تبریز ۷-۲۲-۶۸-۷۷ تا ۹۵-۹۸-۱۰۱ تا

۱۰۳-۱۱۰-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۳-۱۲۶-

۱۲۸-۱۳۳-۱۲۵-۱۴۱-۱۴۴-۱۴۷-

۱۵۱-۱۶۲-۱۶۸-۱۷۵-۱۸۰-۲۳۵-

۲۵۳-۲۵۵-۲۸۸ تا ۲۹۴-۲۹۶

تبریزیان ۲۶۰-۲۹۲

تجار (عناصر اعتدالی) ۱۵۹

تجار ایران ۱۱۹

تجربش ۱۷۰

تراکمه، ترکمنها (= طوایف ترکمن)

۲۳۱-۲۳۲-۲۴۱-۲۸۵

تراموای اسبی ۲۸۴

تربیت (علی محمد خان) ۱۶۹

تربیت (محمد علی خان) ۹۴-۹۴-۱۱۲

ترقی خوانان جنوب (فراکسیون) ۱۶۷

ترکمنها (= تراکمه)

تفلیس ۱۱۹-۱۲۴-۱۳۳-۲۹۰

تقوی (حاجی سید نصرالله) ۳۱-۱۵۹

تقی خان فرامانی امیرکبیر (میرزا) ۱۸۸

تقی خان مجدالملک (وزیر تجارت) ۲۱

تقی زاده (سید جواد) ۱۱۹

تقی زاده (سید حسن) ۲۱-۴۰-۴۱-۴۹-

۶۸-۷۱-۹۴ تا ۱۰۴-۱۰۹-۱۱۲-۱۱۷-

۱۱۹-۱۲۹-۱۴۷-۱۵۸ تا ۱۶۴-۱۷۴-

پاشاخان ۲۶۷

پاگلیوسکی کوزل ۹۹-۲۰۵-۲۵۹-۲۶۲-

۲۶۴-۲۷۶-۲۷۹-۲۸۰

پامتار ۶۷

پانوف بلغاری ۹۰-۱۳۵

پتروف (ویس کونسول روس) ۳۶۳

پتروفسکی، پتروفسکی (بندر) ۲۳۲-

۲۳۶

پتی ژورنال (روزنامه) ۱۱۶

پرسی سایکس (سر) ۲۹۸-۲۹۹

پرشیا-سومالی ۱۰۰

پرشیا کومیتی ۹۹-۱۲۷-۱۲۸

پرنی (مسیو) ۲۱۳

پروتوکول ۱۹۰۹ (۲۱ شعبان ۱۳۲۷)

۱۸۵-۲۲۱-۲۲۵

پستخانه ۶

پسران شهیدار ۳۲

پطرسبورک (سنت) ۱۲۸-۱۳۶-۱۷۰-

پتروفسکی (کشتی) ۱۴۲

پنج تیر (نوعی تفنگ) ۴۴-۸۴

پوتسدام ۱۸۹

پولیس (نیروی) ۲۱۹

پیترسون (لیوتنانت) ۲۱۳

پیشکزان مانیه ۲۶۹

پیله سوار ۵۲-۵۶

تاریخ انقلاب آذربایجان و بنوای تبریز

(کتاب) ۷۸

تاریخ انقلاب مشروطیت ایران ۶۶-۷۸

تاریخ هیجده سانه آذربایجان ۲۹۰-۲۹۳

جبه خانم تیریز ۱۱۰	۱۷۵-۲۲۶
جعفر قلی خان بختیاری (سردار بهادر)	تفکر انخانه ع
سردار اسعد (۱۴۷-۲۴۱-۲۴۳-۲۴۹)	تکابن ۳۲-۷۸-۱۳۵
جعفر قلی خان نواب ۱۶۷	توپ اتریشی ۲۳۲-۲۴۲
جعفر قلی خان نیرالملک ۲۱	توپ شنیدر ۲۴۰
جلال شهر آشوب (مید) ۲۹۷	توپ ماکزیم (= مسلسل) ۲۴۱
جلالی (کردان-) ۷۶	توپخانه (میدان-) ۳۲ تا ۳۶-۳۶-۴۰-۴۷
جلسه عالی (= مجلس عالی) ۱۴۱	۵۰-۶۰-۷۲-۸۸-۱۳۸-۱۸۳-۱۹۴
جفنا ۷۹-۸۰-۸۲-۱۱۰-۱۳۵	تومانیا نس (تجارخانه) ۲۶۹
جنو خان عضدالملک ۸۸	تهران، طهران ۷-۱۵-۲۱-۲۳-۳۴-
جلیل اردبیلی (سید-) ۱۲۳	۳۶-۴۱ تا ۴۹-۵۲ تا ۵۷-۵۹-۶۱-۶۷ تا
جلیل خان (دکتر-) ۱۱۶-۱۲۴-۱۲۶	۷۶-۸۳-۸۵ تا ۸۸-۹۳ تا ۹۸-۱۱۲-۱۱۴-
جمال الدین آنچه ای (سید-) ۶۷	۱۱۸-۱۲۱-۱۲۴-۱۳۴-۱۳۶-۱۳۸-
جمال الدین واعظ (سید) ۶۸-۱۰۷	۱۴۲-۱۴۶-۱۴۷-۱۵۶-۱۶۱-۱۶۸-
جناب اعتدالی ۱۶۰-۱۷۷-۴۲۹	۱۷۱-۱۷۳-۱۸۱-۱۷۳-۱۸۸-۱۸۹-
جنگ بادامک ۱۳۸	۱۹۴-۲۰۱-۲۰۲-۲۰۶-۲۱۰-۲۱۴-
جنگ بین العللی اول ۱۷۴-۲۱۸	۲۲۰ تا ۲۲۳-۲۳۴-۲۳۶-۲۴۱-۲۴۲-
جنوب (= جنوب ایران) ۱۷۰-۱۷۱-	۲۴۶-۲۴۸-۲۴۹-۲۵۴-۲۵۷-۲۶۴-
۱۷۹-۱۸۰	۲۸۵-۲۸۸-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۲-۲۹۴
جواد خان سعداندونه (ابوالمنه) ۲۱-	تهرانی (حاج میرزا حسین مجتهد) ۸۸
۲۳-۲۴-۳۱-۳۶-۵۰-۱۳۳-۱۳۴-۲۳۳	تیراندازان ارمنی ۲۳۴
جولی براند (لیوتنانت) ۲۱۳	تیمورتاش (عبدالحسین) ۱۶۰
جهانروز میرزا ۲۹۴	ثقة الاسلام (شیخ علی-) ۲۹۱-۲۹۳
جهانگیر خان شیرازی (مدیر صور اسرافیل)	ثقة الملک (میرزا اسماعیل خان) ۱۴۳-
۶۱-۶۸-۶۹-۸۳-۱۱۵-۱۱۶-۱۲۱-	۱۴۷-۱۵۳
چارلس هاردینگ (سر-) ۱۲۷	جارج بارکلی (سر-) ۱۵۰-۱۶۲-۱۸۲ تا
چرند و پرنده (مقالات) ۱۱۶-۱۲۱	۱۸۴-۲۱۷-۲۲۲-۲۲۳-۲۳۴-۲۶۲-
چهار راه مخبر الدوله ۱۹۰	۲۶۴-۲۶۵
چهره نما (روزنامه-) ۱۲۶	جاف (کردان-) ۲۴۸

۲۶۳-۲۵۷ چیز
 حاجب الدوله ۳۳
 حاجی میرزا حسین مجتهد ۷۴-۹۸
 حاجی میرزا حسین تهرانی ۸۸
 حاجی میرزا حسین حاج میرزا خلیل ۱۴۱
 حاجی خان خیاط ۴۴
 حاج محمد حسن (امین الضرب اصفهانی) ۵-
 ۲۱
 حاج میر پنج (نظم السلطنه موسی خان)
 ۱۲۹-۱۱۶
 حایری (شیخ عبداللہ) ۱۴۱
 حبل المتین (روزنامه) ۲۲-۱۲۶
 حبیب اللہ خان توام الملک ۱۷۸-۲۰۹-
 ۲۳۰-۲۲۹-۲۱۲
 حجج اسلام (= علمای تبریز) ۷۴
 حرمخانہ ناصرالدین شاہ ۲۶۹
 حزب دموکرات ۵۸-۶۷-۱۷۳-۱۷۴
 حسن (مجاهد تبریزی) ۸۰
 حسن خان پدربیا (مشیر الملک مشیر الدوله)
 ۶-۲۱-۲۹-۳۹-۴۸-۵۷-۶۱-۶۵-۶۶-
 ۱۲۰-۱۳۳-۱۵۵-۲۱۶-۲۲۵-۲۵۳-
 ۲۸۱-۲۸۳-۳۰۱
 حسن تقی زاده - (سیلس) ۲۱-۴۰-۴۱-
 ۴۹-۶۸-۷۱-۹۴-۱۰۴-۱۰۹-۱۱۲-
 ۱۱۷-۱۱۹-۱۲۹-۱۴۷-۱۵۸-۱۶۴-
 ۱۷۴-۱۷۵-۲۲۶
 حسن قزوینی (رئیس المجاہدین) ۱۰۳
 حسن کمبریجی (شیخ) ۹۵-۹۶-۱۲۱
 حسن مجتهد تبریزی (حاجی میرزا) ۷۴-۸۹

حسن خان محتشم السلطنه (میرزا) ۷۱-
 ۲۳-۵۷-۶۵-۱۷۷-۱۹۱-۲۰۰-۲۱۶-
 ۲۱۸-۲۱۹-۲۵۳-۲۷۱-۲۸۳-۲۸۶
 حسن خان مستوفی العمالک (میرزا) ۱۶-
 ۱۷-۲۹-۴۷-۵۷-۱۲۳-۱۳۸-۱۵۳-
 ۱۶۳-۱۶۴-۱۶۷-۱۸۲-۱۷۸-۱۸۹-
 ۱۹۱-۱۹۵-۲۵۴-۲۷۰-۲۷۷-۲۷۸-
 ۲۸۱-۲۸۸
 حسن خان وثوق الدوله (میرزا) ۵-
 ۲۰-۱۴۳-۱۵۳-۱۵۵-۲۱۶-۲۶۷-
 ۲۷۰-۲۷۶-۲۷۸-۲۸۸
 حسین (پاسبان) ۲۹۰
 حسین برویز ۹۴-۹۵-۱۱۲-۱۲۳-۱۲۹
 حسین پدربیا (دکتر) ۱۲۲
 حسین تهرانی (حاجی میرزا) ۸۸
 حسین حاجی میرزا خلیل (حاج میرزا)
 ۴۴۱-۲۸۵
 حسین کاشی (نایب) ۵۰
 حسین خان کسمایی (میرزا) ۱۳۵
 حسین خان مافی ۶۷
 حسین خان مؤتمن الملک (میرزا) ۲۹-۴۸-
 ۵۷-۶۱-۶۵-۶۶-۱۱۲-۱۳۴-۱۳۳-
 ۲۸۱-۲۸۸
 حسین یزدی (شیخ) ۵۰
 حسین پاشا خان (= امیر بهادر جتگک) رک
 محمد حسین پاشا خان
 حسین زاده (وکیل تبریز) ۱۰۳
 حسینعلی (ملا) ۱۶۰-۱۶۱

- خزانه حضرتي (مشهد) ۲۹۹
 خسروخان مقتدر نظام ۱۴۳-۱۴۱
 خزانه داركل (رك مورگان شوستر)
 خلخالی (سيد عبدالرحيم) ۱۲۳
 خليل بغدادی (= محمدعلی شاه مخلوع)
 ۲۴۲-۲۳۲
 خليل خان ثقفی (دکتر اعلم الدوله) ۱۱۶
 خوارزم ۱۸۸
 خواتين قراجه داغ ۱۴۶
 خوزستان ۱۸۴-۲۵۰
 خوی ۷۵-۷۶-۸۴
 خيابان اکباتان ۴۲-۶۷
 خيابان باغ وحش ۴۲
 خيابان سيه ۶۰
 خيابان سردرالماسيه ۵۹
 خيابان ظل السلطان ۴۲
 خيابان لاله زار ۱۶۹-۲۸۴
 داخله (وزارت-) ۲۱۲-۲۱۳
 داراب ميرزا ۱۴۳-۱۴۵
 دارالشوری (مجلس شورای ملی) ۱۶۷
 دامغان ۲۸۵
 دانشکده افسری ۲۵۷
 داود خان کلهر ۲۱۵-۲۴۵
 داوطلبان ارمني ۲۴۱
 داوید فریزر ۱۰۲
 دبیر الدوله ۷
 دبیر الملک (محمدحسين خان) ۱۱۲-۱۱۳
 ۱۶۹
 دخو ۱۲۱ (رك ايضاً دهخدا)
- حسينعلی خان معين الدوله ۳۳-۳۶
 حسينعلی خان (مخبر الملک، مخبر الدوله)
 ۱۳۳-۱۳۷-۶۵
 حسينعلی خان نظام السلطنه مافی ۳۶-
 ۳۹-۴۱-۴۷-۴۸-۵۴-۱۸۴
 حسينعلی خان نواب ۵۰-۱۵۹-۱۶۷-
 ۱۷۱-۱۷۲-۱۷۷-۱۸۷-۱۷۱-۴۸۶-۱۹۱-
 ۲۳۴-۲۸۲
 حشمة الدوله ابو الفتح خان ۱۳۵
 حضرت عبدالعظيم (قيسزار) ۴۳-۴۴-
 ۸۸-۱۳۸-۲۵۷
 حكومت هندوستان ۱۴۹
 حكيم الملك (ميرزا ابراهيم خان) ۵۰-
 ۱۱۶-۱۶۸-۲۵۳-۲۸۶-۳۰۱
 حيدر خان عمو اوغلی ۴۳-۴۴-۵۱-۵۲-
 ۸۰-۱۶۹
 خازن الملك ۱۶۰
 خاطرات و خطرات (كتاب) ۱۹۱
 خالك كلهر ۶۹
 خان بختياری ۲۸۱
 خانه بانوی عظمی ۶۸
 خانه ظل السلطان ۶۷-۶۸
 خانه عضد الملک ۵۸
 خانه قهوه چی باشی ۴۲
 خانه کالسکه چی باشی ۴۲
 خانه وزير اکرم ۶۸
 خراسان ۲۹-۴۱-۷۳-۸۳
 خراسانی (آخوند ملا محمد کاظم) ۱۴۱-
 ۱۶۰

دومورلی ۲۱۳	دروازه سرخاب ۷۴
دومارتویک ۹۴-۹۵-۲۳۱	دشت ارژن ۱۶۹
دومچی (مجله) ۷۳-۸۰	دشتستان ۲۰۹
دویقلازف (کاپیتان) ۵۲	دعوه الاسلامیه ۱۳۸
دخدا (علی اکبر) ۶۸-۷۱-۱۱۰ تا ۱۱۶	دماوند ۸۳
۱۲۱-۱۲۴-۱۲۵-۱۲۹	دموکراتها (وکلائی تند رو مجلس) ۴۴-
دیگی (بروس) ۲۰۱-۲۰۲	۱۴۸-۱۵۶-۱۵۸ تا ۱۶۳-۱۶۷-۱۶۹-
دیلان (جان) ۹۷	۱۷۳-۱۷۷-۱۸۳-۱۹۵-۲۰۰-۲۰۳ تا
دیلمی نیوز (روزنامه) ۱۰۳-۱۲۰	۲۰۸-۲۱۲-۲۱۳-۲۱۹-۲۲۰-۲۵۷-
ذکاء الملك (محمدعلی فروغی) ۱۶۴-۲۵۴	۲۷۸-۲۸۲-۲۸۶-۲۸۹
۲۸۱	دولت آباد ۲۵۷-۲۶۰-۲۶۲-۲۶۳-۲۶۶-
رائینو ۲۹۶	۲۶۷-۲۷۱-
رالف عیاز ۲۰۱-۲۰۲	دولت انگلیس ۶-۲۳-۲۵-۸۹-۱۱۷-۱۲۰-
رامسی مکنوناند ۹۷	۱۳۳-۱۳۷-۱۴۲-۱۴۸ تا ۱۵۰-۱۶۱-
راه جغتو ۸۰-۸۲-۱۳۵	۱۶۲-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۵-۱۸۲ تا ۱۸۵-
راه نجات وامیدواری ملت (دستخط) ۶۰	۱۸۷-۱۸۹-۱۹۲-۱۰۳-۲۰۲-۲۰۸-
راههای جنوب ۲۰۸ تا ۲۱۲	۲۰۹-۲۱۴-۲۱۵-۲۲۲-۲۲۴-۲۲۵-۲۳۱-
رایس (سر سیسیل اسپرینگ) ۹۸	تا ۲۳۶-۲۴۴-۲۸۳-۲۸۶
رجب سرایی (مجاهد قفقازی) ۱۶۲	دولت ایتالیا ۲۱۳
رج (روزنامه ای روسی) ۱۳۶	دولت روسیه تزاری، دولت روس ۶-۲۳-
رحیم خان چلبیانلو (سردار نصرت) ۵۳-	۲۵-۸۹-۱۰۴-۱۰۷-۱۱۹-۱۲۸-۱۲۹-
۷۵-۷۸-۷۹-۸۳-۱۴۳ تا ۱۴۵-۱۵۱-	۱۳۳-۱۳۷-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۷ تا ۱۵۰-
۱۵۶-۲۱۴	۱۵۸-۱۷۰-۱۷۱-۱۷۵-۱۸۲ تا ۱۹۳-
ردموند (مستر) ۹۷	۲۰۲-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۴-۲۱۵-۲۲۲ تا ۲۲۵-
رژیمان شاهی (= گلارد همایون) ۲۸۸	۲۳۱ تا ۲۳۷-۲۴۴-۲۴۵-۲۵۵-۲۶۶-
رسول زاده (محمد امین) ۱۹۱	۲۶۷-۲۷۶ تا ۲۸۲-۲۸۶-۲۹۸
رشت ۷۲-۸۳-۱۳۶-۱۳۸-۱۴۲-۲۰۶-	دولت عثمانی ۲۲-۲۳-۱۲۰-۱۸۹
۲۱۴-۲۳۳-۲۸۰-۲۸۹-۲۹۵-۲۹۸	دولتین روس و انگلیس ۱۴۸-۲۱۵-۲۳۳-
رشیدالسلطان ۲۳۳-۲۳۸	۲۴۴-۲۵۷
رشیدالملك ۲۳۵	

- روزنامه موریتنگ پست ۱۰۴
 روزنامه نووزمیا ۲۲۴
 روزنامه نویسان ۱۵۹
 روزنامه‌های گیلان ۲۹۶
 روسکوبه سلوو (روزنامه‌ای از مسکو) ۱۳۶
 روس، روسیه، روسیه تزاری ۶-۲۲-۲۳
 ۲۵-۵۲-۷۶-۹۰-۹۲-۹۶-۹۷-۱۰۷-
 ۱۲۹-۱۳۳-۱۳۶-۱۳۷-۱۴۳-۱۴۷ تا
 ۱۵۱-۱۷۱-۱۷۵-۱۸۰-۲۰۸-۲۰۹-
 ۲۱۲-۲۱۴-۲۱۵-۲۲۲ تا ۲۲۵-۲۳۲-
 ۲۳۵ تا ۲۳۸
 روس-۵۳-۰۴-۰۵-۷۱-۹۶ تا ۱۰۲-۱۱۹-
 ۱۲۰-۱۲۹-۱۴۱-۱۴۷-۱۵۱-۱۵۶-
 ۱۸۰-۱۸۵-۱۸۷-۲۰۰-۲۰۵-۲۰۹-
 ۲۱۴-۲۲۲-۲۲۵-۲۳۶-۲۵۹-۲۶۷-
 ۲۶۹-۲۷۸ تا ۲۸۷-۲۹۰ تا ۲۹۹
 روضة الصغای میرخواند (تاریخ-) ۱۸۸
 روضة الصغای ناصری ۱۷۸
 رونالدشی ۱۰۱
 رویتز (آژانس) ۱۲۸-۲۴۲
 ریاض العارفین (کتاب-) ۱۸۸
 رینتل (تفنگ روسی) ۲۳۷-۲۴۳
 رئیس‌المجاهدین قزوینی (میرزا حسن) ۱۰۳
 زرگر آباد ۵۳
 زرگنده ۱۷۰-۲۱۷-۲۶۴
 زنان ناصرالدین‌شاه ۳۲
 زتجان ۱۴۳
 زندیه ۱۸۸
 رضا (که به محمد علی‌شاه بمب انداخت) ۴۳-۴۴
 رضاخان ارفع‌الدوله (میرزا-) ۹۶-۹۷
 رضا (حاجی) مدیر مطبوعه سرروه الوثقی
 رشت ۲۹۶/۲۹۷
 رضاخان گرانمایه (مؤیدالسنن) ۴۸
 رضاقلی‌خان نظام‌السنن ۱۸۴-۲۰۸ تا
 ۲۱۰
 رضاقلی‌خان هدایت‌الله یاشی ۱۸۸
 رضاییه ۲۲-۲۳
 روح‌القدس (روزنامه) ۷۰
 روحانیون ۱۵۸-۱۶۱-۲۱۸
 روزنامه ایران نو ۱۸۹ تا ۱۹۱
 روزنامه اقیانوس ۸۳
 روزنامه اکسپوز ۱۱۶
 روزنامه بحرخرز ۲۳۶
 روزنامه پتی ژورنال ۱۱۶
 روزنامه تان ۱۱۴
 روزنامه تایمز ۹۷ تا ۹۹-۱۱۳-۲۳۲
 روزنامه چهره‌نما ۱۲۶
 روزنامه جبل‌المتین ۲۲-۱۲۶
 روزنامه الدعوة الاسلامیه ۱۳۸
 روزنامه دیلی نیوز ۱۰۲-۱۱۸-۱۲۰
 روزنامه صویرا فیل ۱۱۴ تا ۱۱۷-۱۲۲
 ۱۲۶ تا ۱۲۹
 روزنامه گلشن (رشت) ۲۹۷
 روزنامه لوژورنال ۱۱۶
 روزنامه مساوات ۱۲۳-۱۲۶
 روزنامه منچستر گاردین ۱۲۰ تا ۱۲۸

۲۰۸-۲۱۴ تا ۲۲۰-۲۲۹-۲۳۳-۲۳۷
 سپهبد ارشتی (فتح اشمخان سردار منصور)
 ۱۳۸-۱۵۵-۲۹۶
 ستارخان سردار ملی ۷۵ تا ۷۸-۹۱-۹۳-
 ۱۳۵-۱۴۷-۱۵۱-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۵
 سران بختیاری ۲۴۸-۲۴۹
 سران تنگستان ۱۷۹
 سربازان بختیاری ۷۶
 سربازان روس تزاری ۱۹۳-۲۰۹-۲۳۵
 ۲۸۲
 سربازان سیلاخوری ۵۹-۶۸
 سربازان قراداغ ۷۶
 سربازان هندی ۱۸۰
 مرتخت بریرها ۴۳-۶۷
 سرخاب (کوه) ۷۷
 سرخاب (محلّه) ۷۳-۷۴
 سردار ارشد (ارشدالدوله ، علی خان
 کاردی) ۸۳-۱۱۵-۱۲۳-۱۲۷-۱۳۶-۱۳۷-۱۴۲-
 سرار اسعد (علیقلی خان بختیاری) ۱۱۰-
 ۱۱۳-۱۲۳-۱۲۷-۱۳۶-۱۳۷-۱۴۲-
 ۱۵۳-۱۶۱-۱۸۳-۲۱۰-۲۱۱-۲۴۸-
 ۲۸۸
 سردار اسعد (جعفرقلی سردار بهادر)
 سردار اکرم (پدرزن سالارالدوله) ۲۴۵
 سردار بهادر (جعفرقلی خان) ۱۴۷-۱۵۵
 ۱۷۰-۲۴۱-۲۴۲-۲۴۹
 سردار جنگ ۲۴۹
 سردار محتشم (غلامحسین خان) ۲۳۸-
 ۲۴۱-۲۴۹-۲۵۳-۲۸۲

زوریک (= زوربخ) ۱۲۹
 ژاندارم (قوای، نیروی) ۱۸۵-۲۱۹-
 ۲۴۳-۲۴۶-۲۶۱-۲۸۸
 ژاندارمری ۱۸۵-۲۰۸-۲۱۲
 ژاندارم خزانه ۲۲۱ تا ۲۲۳-۲۲۵-۲۴۲
 ۲۵۶-۲۵۷ تا ۲۶۳-۲۷۵-۲۷۶-۲۷۸
 ژنرال فونسل (= باغیتانوف) ۳۶۰-
 ۳۶۳
 سادات تبریز ۱۴۶
 سازی ۲۳۸
 سازانف (وزیر خارجه روسیه) ۲۱۴
 سالارالدوله ابوالفتح میرزا ۱۵۵-۲۱۵-
 ۲۱۸-۲۲۰-۲۳۰-۲۳۳-۲۴۵ تا ۲۵۰-
 ۲۵۴-۲۵۷-۲۵۸-۲۶۳
 سالار جنگ ۷۶-۸۴
 سالار سلطان ۴۹
 سالار مکرم ۸۴
 سالار ملی (باترخان) ۷۵-۱۳۵-۱۵۱-
 ۱۶۹-۱۷۵-۱۷۰
 سادات روس ۲۹۲-۲۹۵-۲۹۶
 ساوه ۲۴۹
 سایکس (مجر -) ۱۶۰-۱۶۱-۲۹۸-
 ۲۹۹
 سپاهیان عثمانی ۲۲-۲۳
 سپاهیان ماکو ۷۶-۷۷
 سپهبدار تنکابنی (محمد ولی خان سپهبدار
 اعظم) ۳۲-۷۸-۱۳۳-۱۳۷-۱۴۳-۱۴۵
 ۱۵۱-۱۵۳-۱۵۵-۱۵۹-۱۶۱ تا ۱۶۴-
 ۱۹۱-۱۹۲-۱۹۹-۲۰۰-۲۰۵-۲۰۶

سفير روس در وينه (= دوهارتويك) ۲۳۱-	سردار محيي (عبدالاحسين خان معز السلطان)
۲۴۲	۱۳۵-۱۶۹-۱۷۰-۱۹۱-۲۲۰-۲۳۸-
سلطان آباد عراق ۲۴۸	۲۴۷-۲۹۷
سلطان عبدالحميد عثمانی ۲۲-۲۳-۲۶-	سردار مقتدر شجاع الدوله (صمدخان)
۱۱۸	۸۳-۸۵
سلطان العلماء خراسانی (مدير روح القدس)	سردار ملي (ستارخان) ۷۵-۷۸-۹۱-۹۳
۷۰	۱۳۵-۱۴۷-۱۵۱-۱۶۹-۱۷۰-۱۷۵
سلطان حسين ميرزا نيرالدوله ۵۹-۶۰	سردار منصور (فتح الله خان سهدار رشتی)
سلطان مسعود ميرزا ظل السلطان ۲۹-۳۰	۱۳۸-۱۵۵
۴۲-۵۸-۵۹-۶۷-۷۱-۱۰۱-۱۳۶-	سردار نصرت (رحيم خان چلبیانلو) ۸۳
۲۳۱-۲۱۴	سردار سید (خیايان-) ۵۹
سلطان علي خان وزير اعظم ۷-۱۱-۱۲-۱۵	سردار خوار ۲۴۱
سلطان ۷۹	سرکنسولگری (ژنرال قونسولگری)
سليم (شيخ-) ۲۹۳	روس در تهران ۲۵۹-۲۶۱-۲۶۲-۲۶۴
سليمان ميرزا اسکندري ۲۸۲	سعدالدوله (ميرزا جوادخان) ۲۱ تا ۲۴-
سليمان اسماعيلي (ملا-) ۱۶۰-۱۶۱	۳۱-۳۶-۵۰-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۸-۲۳۳
سنان ۲۳۸	سعيد الملك ۱۱۴
سن پترزبورگ (پترزبورگ) ۱۴۸-۱۷۰	سفارت انگليس ۷۰-۷۱-۱۰۳-۱۰۴-
سترال ايشيان سوسائتي ۱۰۱	۱۱۵-۱۲۹-۱۳۸-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۸ تا
سنجایی (کردان-) ۲۴۸	۱۵۰-۱۶۹-۱۸۳-۱۸۵-۱۹۲-۱۹۴-
سندیکای بين المللی شرفی ۱۴۸	۲۱۷-۲۲۱-۲۲۲-۲۲۴-۲۸۳
سنگر ستارخان ۷۷	سفارت روس ۵۳-۱۳۷-۱۴۱-۱۴۲-۱۴۸
سنگرمای مجاهدین ۷۸	۱۸۵-۱۸۶-۱۹۰-۲۰۴-۲۱۷-۲۲۴-
سواران بختیاری ۷۶-۸۳-۱۱۳-۱۶۹-	۲۵۶-۲۵۷-۲۶۵-۲۶۷-۲۷۸-۱۸۵
۲۷۵	سفارت عثمانی ۸۸-۱۷۰
سواران قراجه داغی ۷۵-۷۶	سفارت هلند ۱۳۴
سواران گارد ۲۰۶	سفارتین (روس و انگليس) ۱۴۱-۱۴۲
سواران مرند ۷۴-۷۷	۱۴۸ تا ۱۵۰-۱۶۹ تا ۱۷۲-۲۵۷-۲۵۸-
	۲۶۸-۲۸۰

شاپشال ۵۲-۵۹-۶۰-۶۶-۷۰-۷۴-۸۸

۱۱۲-۱۳۴

شاهرود ۲۲۰-۲۳۳-۲۳۸

شاهسون (ایلات ، طوایف) ۱۴۶-۲۳۳

شاه مخلوع (= محمد علی شاه قاجار)

شبهتری (محمد ابوالضیاء) ۴۴-۱۹۰

شتریان (= محله دوچی) ۷۴

شجاع الدوله سردار مقتدر (صمدخان -)

۸۳ تا ۸۵-۲۴۶-۲۹۳-۲۹۴

شجاع السلطنه ۲۴۷

شجاع لشکر ۸۱-۸۲

شجاع نظام مرندی ۷۴-۷۷ تا ۸۲-۸۵ -

۹۸

شرح زندگانی من (کتاب -) ۲۶۷-۲۸۹

شرح مختصر حوادث کنونی ایران (کتاب -)

۱۲۷

شریعتمدار کرگنروندی ۲۹۷

ششکلان (محله -) ۷۳

شصت تیر (= ماکزیم = مسلسل) ۸۴

شجاع السلطنه (ملک منصور میرزا) ۳۰ -

۴۰-۴۱-۴۴-۴۵-۱۴۲-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۳ -

۲۴۳-۲۴۶-۲۵۶-۲۶۰-۲۶۲ تا ۲۶۶ -

۲۸۰-۲۷۷-

شکاک (کردان) ۷۴

شمران ۲۱۷-۲۵۶

شورشیان بندر لنگه ۱۶۹

شوستر (مورگان) ۱۷۲-۱۸۷-۱۸۸ -

۲۰۱ تا ۲۰۶-۲۱۴-۲۱۷-۲۲۲-۲۴۲ -

۲۵۳ تا ۲۶۱-۲۶۴-۲۷۹

سواران هندی ۱۴۲

سوار طالش ۲۹۶

سواره چگنی ۷۶

سواره سنجابی ۷۶

سواره قزوینی ۸۳

واستوبولف ۲۳۶

سردان ۹۲

سوئد ۲۱۳-۲۲۳

سوئیس ۱۱۰-۱۱۶-۱۱۷-۱۲۱-۱۲۴ تا ۱۲۶

مدتیر (تفتکهای لوپل فرانسوی) ۸۴

سیاست تسلیم ۱۵۸

سیاوش ۲۰۵

سیسیل اسپرینگ رایس (سرب) ۹۸

سیف السادات تبریزی ۸۰-۸۱

سیلاخوری (سرباز) ۵۹-۶۸

سیداکبر شاه ۳۵

سید حمزه (مسجد) ۷۴

سید جمال الدین واعظ ۶۱-۶۸-۱۰۷

سید علی آقای یزدی ۳۲

سید عبدالله بهبهانی ۱۷-۳۱-۴۰-۶۸ -

۶۹-۷۳-۹۴-۱۳۸-۱۶۲-۱۶۳-۱۶۹ -

۱۷۵

سید محمد طباطبائی ۴۰-۶۸-۶۹-۱۰۳

۱۳۸

سید محمد رضا مساوات ۶۱-۶۸-۱۲۳ -

۱۲۵

سیدک (= سید عبدالله بهبهانی) ۹۳-۹۴

سیدین سندی (سید محمد طباطبائی ، سید

عبدالله بهبهانی) ۶۷

- شیدر (توب) ۲۲۰-۲۲۱
 شورجه (دهی در همدان) ۲۵۰
 شهاب الدوله (اسداله میرزا) ۱۶۸
 شهر آشوب (سیدجلال) ۲۹۷
 شهریار (رباط کریم) ۱۳۶-۲۵۷
 شی (رونالد) ۱۰۱
 شبانی (عبدالحسین خان و حیدالملک) ۹۷-
 ۲۰۸
 شیخ الرئیس (شاهزاده) ۱۷۲
 شیخ ابراهیم زنجانلی ۱۴۱
 شیخ حسن کمبریجی ۹۵-۹۶-۱۲۱
 شیخ حسین یزدی ۵۰
 شیخ عبدالله حابری ۱۴۱
 شیخ علی موبد بیدگلی ۱۳۷
 شیخ فضل الله نوری ۸۶-۸۹-۱۳۸ -
 ۱۴۱
 شیخ محمدخان قزوینی ۱۲۵
 شیخ محمد وزائتی ۳۲-۵۰
 شیخ میرزا علی (= عبدالعلی موبد بیدگلی)
 ۹۰-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۷
 شیخ نوری (= شیخ فضل الله) ۸۶ تا
 ۱۴۱-۸۹
 شیراز ۴۹-۱۵۱-۱۷۹-۱۸۱-۲۱۱ -
 ۲۲۹
 شیرین ۵۳
 صاحب اختیار (غلامحسین خان) ۴۹
 صاحب الامر (امام زمان) ۷۷
 صاحب منصبان (افسران) انگلیسی ۱۸۱
 ۱۷۴-۲۲۲
- صاحب منصبان (افسران) روسی ۶۶ -
 ۹۷-۲۲۳
 صاحب منصبان قونسولخانه (روس) ۲۷۶
 صاحب منصبان (افسران) هندی ۱۸۴
 صادق اوف (مشهدی محمد تقی) ۱۰۲
 ۱۱۹
 صادق صادق (مستشارالدوله) ۱۹-۲۰-
 ۱۵۹-۱۶۳-۱۶۴
 صالح رمداشلی ۲۹۷
 صحن مقدس رضوی ۲۹۸-۲۹۹
 صدرالعلماء ۸۸
 صنویه ۱۸۸
 صدخان شجاع الدوله (سردار مقتدر) ۸۳ تا
 ۸۵-۲۹۳-۲۹۴
 صدخان ممتاز السلطنه ۱۱۵
 صد تاجر باشی روس (حاجی) ۲۹۶
 صمصام السلطنه (نجفقلی خان) ۱۳۶-۱۳۸
 ۲۱۶ تا ۲۲۰-۲۲۹-۲۵۳-۲۷۴ تا ۲۷۸ -
 ۲۸۱-۲۸۲-۲۸۸-۲۸۹-۳۰۱
 صنیع الدوله (مرتضی قلی خان) ۵-۱۲-۲۹
 ۳۹-۴۸-۵۷-۶۵-۱۱۱-۱۳۷-۱۸۸ تا
 ۱۹۱-۲۰۸
 صور اسرافیل (روزنامه‌ای به مدیریت
 جنابانگیر خان) ۱۱۴ تا ۱۱۷
 صور اسرافیل پاریس (روزنامه به مدیریت
 معاضد السلطنه) ۱۲۱-۱۳۱
 صوفیان (روستا) ۸۴
 صولت الدوله (اسماعیل خان تشقایی) ۱۷۷
 ۱۷۹-۲۰۹ تا ۲۱۲

عبدالحسين (ميرزا -) ۸۵	صولة الملك ۱۷۹
عبدالحسين خان تيمورتاش ۱۶۰	ضياءالدوله (شاعرزاده امان الله ميرزا) ۵۱
عبدالحسين خان سردار محيي (معز السلطان)	۲۹۴-۲۹۳-۲۹۱-۲۹۰
۲۳۸-۲۲۰-۱۹۱-۱۷۰-۱۶۹-۱۳۵	ضياء السلطان ۵۱
۲۹۷-۲۴۷	ضياء العلماء ۲۹۳
عبدالحسين خان شيباني (وحيد الملك) ۹۷	ضيغم السلطنه بختيارى ۲۳۸-۲۴۱-۲۴۲
۱۵۹	طالش (سوار) ۲۹۶
عبدالحسين ميرزا فرماقرما ۲۲-۵۳-	طباطبائي (سيد محمد) ۴۰-۶۸-۶۹-
۱۳۲-۱۳۷-۱۵۳-۱۶۷-۱۷۷-۲۳۰-	۱۳۸-۱۰۳
۲۷۵-۲۷۴-۲۵۰	طرابوزان ۱۶۲
عبدالحميد (سلطان عثمانى) ۲۲-۲۳-۹۶	طوايف ترکمن ۲۳۱
۱۱۸	طهران (رک تهران)
عبدالرحيم خلخالى (سيد-) ۱۲۳	طهاسب صفوى (شاه -) ۱۶۷
عبدالرزاق خان حكاك (سيد) ۱۶۹	ظفر السلطنه (شاعرزاده عزيز الله ميرزا)
عبدالرضا خان (مترجم) ۲۶۹	۳۹-۴۰-۴۷-۴۸-۱۷۸
عبدالعلى موبديدگلي (شيخ-) ۹۰-۱۲۷	ظل السلطان (سلطان مسعود ميرزا)
۱۳۶-۱۲۸	۲۹-۴۲-۵۸-۵۹-۶۷-۷۱-۱۰۱-۱۳۶
عبدالکريم (ملا-) ۶۰	۲۱۴-۲۳۱
عبدالله بيهباني (سيد-) ۱۷-۳۱-۴۰-۶۸	ظهير الدوله (على خان) ۲۹۶
۱۲۵-۱۶۹-۱۶۳-۱۶۲-۱۳۸-۹۴-۷۳	ظهير حضور ۲۹۵
۲۶۸	عاشور آده (جزيره) ۲۴۴
عبدالله حايرى (شيخ-) ۱۴۱	عالم اسلام (مجله-) ۱۱-۱۱۶-۱۹۳
عبدالله خان فراشباشى ۸۱	عايدات خرابخانه ۱۴۹-۱۵۰
عبدالله خان تراگزنو (امير نظام) ۱۳۳	عايدات گمرك ۱۵۰
عبدالله مازندراني (حاجى-) ۲۸۵	عباس آقا آذربايجانى ۱۷-۲۵-۷۱
عبدالله مستوفى (ميرزا -) ۱۹۱-۲۰۴-	عباس خان (برادر سردار محيى) ۲۹۷
۲۸۹-۲۷۰-۲۶۹-۲۶۶	عباس ميرزا ملك آرا ۱۸۸
عتبات ۱۶۱-۱۷۴	عباسعلى خان ثواب ۱۹۲

علمای نجف ۷۶-۸۹-۹۰-۹۴-۱۳۱ --
 ۱۳۶-۱۴۱-۱۶۲-۱۶۴-۱۷۴-۱۸۲
 علی خان ارشدالدوله (سردار ارشد) ۸۳-
 ۲۱۵-۲۲۰-۲۲۳-۲۳۸ تا ۲۴۳
 علی بیگ ۵۹
 علی ثقة الاسلام ۲۹۱-۲۹۳
 علی خان کاردی (رک علی خان ارشدالدوله)
 ۲۳۹
 علی صراف (حاجی) ۲۹۷
 علی خان هوچقانی ۸۱
 علی یزدی (سیاه) ۳۲-۸۸
 علی اصغر خان اتابک ۱۵ تا ۲۰-۲۲
 ۲۵-۳۱-۷۱-۱۱۶-۱۷۰-۲۰۳-۲۶۸
 علی اکبر خان (منشی قونسلگری روس) ۲۹۲
 علی اکبر اوداقی ۹۰
 علی اکبر خان دمخدا ۶۸-۷۱-۱۱۰ تا ۱۱۵
 ۱۲۱-۱۲۹-۱۳۱
 علیقلی خان بختیاری (سردار اسعد) ۱۱۰
 تا ۱۱۳-۱۲۲-۱۲۷-۱۳۱) ۱۳۶-۱۳۷
 ۱۴۲-۱۴۷-۲۸۸-۱۵۳-۱۶۱-۱۶۴-
 ۱۸۳-۲۴۸
 علیقلی خان مخیرالدوله ۱۸۸-۱۸۹
 علیقلی خان نبیل الدوله ۱۷۷-۱۸۶-۱۸۷
 علی محمد خان تربیت ۱۶۹
 علی محمد خان وزیر زاده ۱۵۳-۱۶۸
 عمارت باغ شاه ۶۰
 عمارت بخورشید ۲۶۹
 عمارت گلستان ۵۱
 علینقی خان تبریزی مفاخر الملك ۵۹-۶۶
 ۱۱۲-۱۳۸

عثمانی (کشور ترکیه فعلی) ۲۲-۲۳ -
 ۹۲-۱۷۵-۱۸۹
 عثمانیها ۲۲-۲۳-۱۳۱
 عدلی (مصطفی خان منصورالسلطنه) ۱۹۱
 عدلیه (وزارت-) ۵۰ تا ۵۳-۲۱۲-۲۱۳
 عراق ۲۵۰-۲۷۴
 عروة الوثقی (مطبوعه) ۲۹۶-۲۹۷
 عزیزالسلطان (غلامعلی خان) = ملیچک
 ۲۳۹
 عزیز بیگ ۲۹۵
 عزیزالله میرزا ظفرالسلطنه ۳۹-۴۰-۴۷
 ۱۱۸
 عشایر تراجیه داغ ۱۴۶
 عضدالسلطان (برادر سالارالدوله) ۲۴۸
 عضدالملك (علی رضاخان) ۴۰-۴۱-۵۸-
 ۵۹-۸۸-۱۳۷-۱۷۲-۱۷۳-۱۹۶
 عطاءالسلطنه ۲۱۱
 عطاء نظام ۲۱۱
 علاءالعوله (میرزا احمدخان) ۲۵-۳۳-
 ۳۶-۱۱۲ تا ۱۱۴-۱۲۲-۱۳۳-۲۷۵-۲۷۶
 ۲۸۲-۲۸۳
 علاءالسلطنه (پرنس محمد علی خان) ۷
 ۱۶-۲۳-۲۵-۵۷-۶۵-۷۰-۱۴۳-۱۴۷
 ۲۴۸-۱۵۳-۱۵۹-۲۳۳-۲۵۳
 علاءالملك (سید محمود خان تبریزی) ۷
 ۱۶-۱۷-۲۱-۱۲۷-۱۳۵
 علامه تزوینی (شیخ محمدخان) ۱۱۶ -
 ۱۲۵
 علماء کربلا ۲۴۷

قراهان ۸۳	عمید السلطان رشتی ۹۹۸
فرشی (میرزا آقا -) ۹۴-۹۵-۹۸-۱۱۰	عیسی خان فیض ۲۶۹-۲۹۸
فرمانفرما (عبدالحسین میرزا) ۲۲-۵۳-	عین الدوله (سلطان عبدالمجید میرزا) ۷۵
۱۳۵-۱۳۷-۱۳۳-۱۶۷-۱۶۸-۱۷۷-	تا ۷۹-۸۴-۱۱۸-۱۲۰-۱۳۳-۱۷۷-۱۸۲-
۲۱۲-۲۳۰-۲۵۰-۲۷۴-۲۷۵	۱۹۴-۱۹۱
قرنان وارنه ۴۲	غازیان ۲۹۵
فرنکت، فرنکستان ۱۲۹-۲۰۵-۲۰۶	غزو خان ۷۵-۷۷
فریمان ۷۵	شفارخان تزوینی ۹۴
فریدون زرتشتی (اریاب) ۴۰	غفاری (ابراهیم خان معاون الدوله) ۱۴۸
فضل الله نوری (شیخ-) ۸۶-۸۹-۱۳۸-	۱۵۳-۲۱۶-۲۱۸-۲۱۹
۱۴۱	غلامان کشیکچی خانه ۴۲
فوج امیر بهادر ۳۲	غلامحسین خان سردار محتشم ۲۳۸-۲۵۳
فوج دماوند ۸۳	۲۸۱-۳۰۱
فوج قراهان ۸۳	غلامحسین خان صاحب اختیار ۴۹
فوج قزاق ۵۹	غلامرضاخان آصف الدوله شامسون ۲۹-
فوج قزوین ۷۶	۴۹-۴۱ تا ۴۹
فوج مخبران ۸۳	غلامعلی خان عزیز السلطان (منیجک)
فوج ملایر ۷۶	۲۳۹ تا ۲۴۱
فوج همدان ۸۳	غیاث نظام ۸۳
فوکس (کشتی جنگی انگلیس) ۱۷۹	فارس ۴۱-۴۹-۱۴۸-۱۷۱-۱۷۷-۱۷۸-
فیروز کرجی بان ۲۹۷	۱۸۱-۱۸۴-۲۰۱-۲۰۸ تا ۲۱۱-۲۷۴
فیروزکوه ۲۳۸	فتح الله خان شهیدار رشتی (سردار منصور)
فیض (عیسی خان) ۲۶۹-۲۹۷	۱۳۸-۱۵۵-۲۹۸
قلمی بین (جزایر) ۲۰۲	فتح الله (سید-) ۲۷
قاجار (ایل-) ۵۸	قدوی (فوج-) ۸۳
قاجار، قاجاریه (سلسله) ۴۰-۱۴۲-۱۸۸	فراکسیونهای مجلس ۱۱۶
۲۴۶	فرانسویها ۲۷۲
قاسم خان صور (میرزا-) ۱۱۶-۱۲۹-	فرانسه ۹۵-۱۱۰-۱۸۹-۲۱۲-۲۱۳-
۱۳۱	۲۳۱
قانون اختیارات انجمنیای معلی ۱۰۶	

۷۶-۷۹-۸۴-۱۰۳ تا ۱۰۵-۱۷۰-۱۷۱	قانون اختیارات مستشاران امریکایی =
۲۵۹-۲۵۸	(قانون ۲۳ جوزا) ۲۰۳-۲۰۵-۲۱۲
۲۶۳-۲۵۹-۱۴۲ قزاق، قزاقهای روسی	قانون اسامی ۱۱-۳۹-۵۱-۷۰-۱۹۵-
۲۸۶-۲۹۵-۲۹۷	۱۹۶
قزاقخانه ۶۶-۶۷-۲۶۲	قانون استخدام مستشاران خارجی ۱۷۲
۸۳-۹۵-۱۰۲-۱۴۲-۱۴۳-۱۴۷	۲۰۱
۱۵۶-۱۹۲-۱۹۳-۲۳۸-۲۸۵	تانون استقراض از بانک شاهنشاهی ۲۱۲
قزوین (نوج-) ۷۶	قانون اصلاح وضع مستعربات ۱۰۶
قزوینی (محمد، شیخ محمد) ۱۱۶-۱۲۵	قانون برقراری مستمری برای ورثه سید-
نسطنطنیه ۲۰۱-۲۰۲	عیدالله بهبهانی ۱۸۵
قشقایی (ایل-) ۱۷۸-۲۰۹-۲۱۱-۲۳۰	قانون بودجه ۳۰
قشون خارجه ۱۸۱-۱۸۲	قانون بیست و سوم جوزا) = اختیارات
قشون روس ۱۳۴-۱۳۵-۱۴۶-۱۴۷-	مستشاران امریکایی) ۲۰۳-۲۰۵-۲۱۲
۱۵۹-۱۶۳-۱۷۰-۱۷۱-۲۷۷-۲۸۰-	قانون حقوق مستشاران سوئدی ۲۱۲
۲۸۶-۲۸۸	تانون حکومت نظامی ۲۱۶
قشون ناصری ۲۳۹	قانون شرکتهای بازرگانی ۱۰۶
قشون هند ۱۸۱	قانون قدردانی از زحمات مجاهدین ۱۷۵
قصر دوشان تپه ۴۲	قانون وضع رفتار حکام ۱۰۶
قفقاز ۷۰-۸۰-۸۴-۸۹-۹۵-۲۰۱-۲۴۴	قاهره ۱۲۶
قلهنگ ۷۰-۷۱-۲۱۷	قایم مقام (مهدی خان وزیر مهابون) ۳۹
قو ۱۷۴-۲۲۹	قبایل ترکمن (= تراکمه)
قوام الدوله (شکرالله خان معتمد خاقان) ۱۱۱	قرآن مجید ۳۹
۱۱۴-۱۲۲-۱۵۵	قراتپه ۲۴۸
قوام‌السنک شیرازی (محمد رضاخان) ۴۱-	قراجه داغ ۸۳-۹۵-۱۰۳-۱۰۴-۱۴۳-
۴۹	قرا داغ ۷۷
قوام‌السنک شیرازی (حبیب‌الله خان) ۱۷۸	قرار داد ۱۹۰۷ میلادی ۲۵-۹۸-۱۲۰-
۲۰۹-۲۱۲-۲۲۹-۲۳۰	۲۲۲ تا ۲۲۵-۲۴۴-۲۷۰-۲۷۷
قوامیهها ۲۱۰	قریانعلی زنجانی (ملا-) ۱۴۵
قوجه بیگلو (ایل-) ۵۲-۱۴۶	قریچه میدان ۷۹
قورخانه ۲۹۷	قزاق، قزاقها ۳۳-۵۹-۶۰-۶۷-۶۸-۷۱-

- کاویم خان کیسیر نظیبه ۲۹۷
 کالسکهچی باشی ۴۲
 کالسکه خانه شاهی ۲۷۳
 کامران میرزا نایب السلطنه ۱۷-۶۹
 کامرانیه ۲۹۶
 کاوه (مجله) ۱۵۸-۱۷۵
 کینهک (دانمارک) ۹۵
 کتاب آبی ۱۸۲-۱۸۴
 کتابخانه طهران ۹۴
 کر بلا ۷۳-۱۲۸-۲۴۷-۲۸۵
 کردان، کردها ۲۲
 کردان جاف ۲۴۸
 کردان جلایی ۵۵-۷۷
 کردان سجایی ۲۴۸
 کردان شکاک ۷۵-۷۷
 کردان کلهر ۲۱۵-۲۴۸
 کردستان ۲۲۰-۲۳۳-۲۴۵-۲۵۰
 کرزن (لرد) ۱۹۴-۱۹۴
 کرسٹوفرس (کشتی روسی) ۲۳۲
 کرمانه ۱۷۹
 کرمانشاه ۱۸۴-۲۱۶-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۸
 ۲۵۰-۲۷۴
 کرتز (مستشار امریکایی) ۲۰۲-۲۶۱-۲۶۴
 کریم دوانگر ۴۴-۸۸-۸۹
 کریم خان رشتی (میرزا) ۱۳۵-۲۹۶-۲۹۷
 کسروی (سید احمد تبریزی) ۶۶-۸۵-
 ۲۸۷-۲۹۰-۲۹۱-۲۹۳
- قونسول روس در تبریز (= باخیتانوف) ۱۳۵
 قونسولگری امریکا (در تبریز) ۲۹۱
 قونسولگری انگلیس (در تبریز) ۲۹۱-
 ۲۹۳-۲۹۴
 قونسولگری انگلیس (در تهران) ۲۸۳
 قونسولگری انگلیس (در رشت) ۲۹۶
 قونسولگری انگلیس (در شیراز) ۲۱۰-
 ۲۱۱-۲۳۰
 قونسولگری انگلیس (در کرمانشاه) ۲۴۵
 قونسولگری روس (در اصفهان) ۱۱۳
 قونسولگری روس (در تبریز) ۷۶-۹۸-
 ۱۱۱-۱۳۵-۲۹۰ تا ۲۹۳
 قونسولگری روس (در تهران) = ژنرال
 قونسولگری ۲۵۹-۲۶۱-۲۶۴-۲۷۶-
 ۲۸۳-۲۸۴
 قونسولگری روس (در رشت) ۲۹۵-۷۹۶
 قونسولگری روس (در کاشان) ۱۸۶
 قونسولگری روس (مشهد) ۲۹۸-۲۹۹
 قونسولگریهای روس ۲۳۲
 قونسولگری عثمانی (رشت) ۸۳
 قهوهچی باشی ۴۲
 کاپیتولا سیون ۱۹۱
 کاخ گلستان ۵۱
 کارابین (تفنگ کوتاه سوار نظام) ۲۴۳
 کارخانه آجریزی بیرمخان ۱۳۸
 کاروانسرای کامرانیه ۲۹۶
 کاشان ۵۰-۱۸۶-۲۲۹
 کاظم آقا (اسرفزاق) ۸۳

- گرانمایه (میرزا رضا خان مؤید السلطنه) ۴۸
 کرتین (مستر-) مدیر منچستر گاردین ۱۲۸
 گر جیان ۸۰
 گرگان ۸۰
 گری (سر ادوارد-) ۱۲۰-۱۲۱-۱۲۸-
 ۱۸۰-۲۲۲ تا ۲۲۴-۲۳۵-۲۳۶-۲۹۴
 گلشن (روزنامه) ۲۹۷
 گمرکات شمال ۶-۲۰۵
 گمرکخانه پیله سوار ۵۲
 گمش تپه ۴۴-۲۱۵-۲۳۲
 گیرس (منشی قوتسونگری روس) ۲۷۷
 گیلان ۷۰-۹۰-۱۲۴-۱۳۵-۲۳۵-۲۵۴
 ۲۹۵ تا ۲۹۸
 لاروس (کتاب لغت) ۹۶
 لاله زار (خیابان) ۱۶۹-۱۹۰-۲۸۴
 لرستان ۲۴۵-۲۵۰
 لله باشی (رضاقلی خان هدایت مازندرانی)
 ۱۸۸
 لندن ۴۷-۹۴-۹۵-۹۹ تا ۱۰۳-۱۱۲-
 ۱۱۳-۱۱۷-۱۱۸-۱۷۰-۲۱۳-۲۲۳-
 ۲۹۳-۲۹۸
 لنگه (بندر) ۱۶۹
 لوپل (نوعی تنگ فرانسوی) ۸۴
 لوژورنال (روزنامه فرانسوی) ۱۱۴
 لوکفر ۲۷۰-۲۷۱-۲۷۹
 لیاخوف (کلنل) ۵۲-۵۹-۶۰-۶۶ تا ۷۱-
 ۷۴-۸۸-۲۸۹
 لیرالها ۱۶۸
 لیردموکرات (= سید حسن تقی زاده)
 ۱۶۱-۱۶۲
- کسمانی (سید حسین خان) ۱۳۵-۲۹۶-
 ۲۹۷
 کشف تلبیس (کتاب) ۱۷۵
 کشکولی (ایل-) ۲۱۱
 کلات ۷۲
 کلام الله مجید (= قرآن) ۳۹-۱۹۶
 کلکته ۱۲۶-۲۸۶
 کلهر (خالک) ۶۹
 کلهر (کردان-) ۲۱۵-۲۴۵-۲۴۸
 کمبریج ۹۵-۹۶-۱۰۰-۱۲۱-۱۲۷
 کمپانی راه سازی لینگ ۹۹
 کمیته اتفاق و ترقی ۲۳
 کمیته ایران (= پرشیا کومیتی) ۹۹-
 ۱۲۷-۱۲۸
 کمیته یا کو ۱۰۲-۱۱۹
 کمیته مالیه مجلس ۲۰۰
 کمیته موقت ۱۴۲
 کمیته هیئت مدیره ۱۴۱-۱۴۲
 کمیسیون مرزی ایران و عثمانی ۲۳
 کنگروه مستشرقین در کپنهاک ۹۵
 کوچه حاج معین التجار بوشهری ۱۹۰
 کوچه شعاع السلطنه ۲۵۷
 کوزل (پاگلیوسکی) ۹۹-۲۵۹-۲۶۰-
 ۲۶۶-۲۸۰
 کیف (درلهستان) ۱۳۶
 گارد (سواران-) ۲۰۶
 گارد عزیز السلطان ۲۳۹-۲۴۰
 گارد ملی قزوین ۱۰۳
 گارد هاپون (= رژیم شاه) ۲۸۸
 گالشها ۹-۲

- لیتیج (مسترب) ۹۹-۱۰۰-۱۲۷-۱۲۸
- مارلینک (مسترب) ۲۲۱
- مازندران ۳۳ - ۴۴-۶۸ - ۲۲۰-۲۳۸-۲۴۳
- ماکزیم (توب) = قسمت تیر = مسامیل ۲۳۱
- ماکو ۷۵-۷۸
- مالیات نمک ۲۰۰-۲۰۴
- مأمورین امریکائی ۲۶۹
- مبصر الملک ۲۹۷
- متمم قانون اساسی ۲۴۰
- متحدی سودانی ۹۲
- مجاهدین اعتدالی ۲۸۷
- مجاهدین تبریز ۷۴ تا ۸۰-۸۵-۹۸-۱۱۱
- ۱۴۶ تا ۱۶۸-۱۷۰-۱۷۵-۲۲۰-۲۴۶-۲۹۱
- ۲۹۴-۲۹۲
- مجاهدین قفقازی ۱۶۲-۱۶۹
- مجدالدوله (مهدیقلی خان) ۲۱۷-۲۱۸
- مجدالملک (تقی خان) ۱۲-۵۰
- مجلس، مجلس شورای ملی (دارالشوراء، پارلمان) ۵-۸-۱۵ تا ۲۳-۲۶-۲۹ تا ۴۱-۴۷ تا ۵۷-۶۲ تا ۶۶-۶۹-۷۲-۷۳-۷۸-۸۰-۸۶-۸۷-۹۲-۹۴-۱۰۳-۱۰۷-۱۱۱-۱۱۳-۱۲۳-۱۳۴-۱۳۵-۱۴۱-۱۴۳-۱۴۸-۱۵۰-۱۵۲ تا ۱۵۶-۱۶۴-۱۶۷-۱۶۸-۱۷۲-۱۷۳-۱۷۷-۱۸۳-۱۹۱-۱۹۶ تا ۱۹۹-۲۰۶-۲۱۲-۲۱۳-۲۲۱-۲۲۹-۲۳۰-۲۴۶-۲۴۷-۲۴۹-۲۷۱-۲۷۲-۲۷۸-۲۸۱-۲۸۷-۲۸۸-۳۰۲ تا ۳۰۰
- مجلس اول ۲۴۶
- مجلس دوم ۲۵۴-۲۶۸-۲۸۹
- مجلس انگلستان (پارلمان) ۹۹
- مجلس سنا ۷۰
- مجلس شورای کبرای دولتی ۸۷
- مجلس عالی ۱۳۷-۱۴۱-۱۵۱-۱۷۳
- مجلل السلطان ۱۱۲-۱۳۴-۲۱۵
- مجله کآوه ۱۵۸-۱۷۵
- مجمع النصحا (کتاب) ۱۸۸
- محتشم السلطنه (میرزا حسن خان) ۷-۲۳-
- ۵۷-۶۵-۱۷۷-۱۹۲-۱۹۳-۲۰۰-۲۱۶
- ۲۱۸-۲۱۹-۲۵۳-۲۸۱ تا ۲۸۳-۲۸۶
- محسن اردبیلی (میرزا-) ۶۲
- محیس قنصیه (در میدان توپخانه) ۱۶۱
- محللات جنوبی و شمالی مهران رود ۷۳
- محلله باغمیشه ۷۳
- محلله دودچی (= شتریان) ۷۳-۷۴-۸۰
- محلله سرخاب ۷۳-۷۴
- محلله شتریان (= دودچی)
- محلله ششکلان ۷۳
- محلله یهودیان شیراز ۱۷۸
- محمودخان (حاج میرزا-) ۸۰ تا ۸۲
- محمودبدر ۲۶۸
- محمودخان احتشام السلطنه (میرزا-) ۲۰
- محمودخان علاء الملک (سید) ۷/۱۶/۱۷/۲۱
- ۱۵-۳۳-۵۰-۱۱۰ تا ۱۱۴
- محمد طباطبایی (سید-) ۴۰-۶۸-۶۹-
- ۱۰۳-۱۳۸
- محمد قزوینی (علامه، شیخ) ۱۱۶-
- ۱۲۵
- محمد یزدی (سید-) ۳۵

۲۵۳

محمد علی (مدیر روزنامه گلشن) ۲۹۷
 محمد علی تاجار (شاء -) ۶-۷-۱۲-۱۵ تا
 ۲۴-۳۰-۴۴ تا ۴۷-۵۴ تا ۵۷-۶۲ تا ۶۵ تا ۷۹
 ۸۲ تا ۹۰-۹۳-۱۰۴ تا ۱۱۵-۱۱۹ تا ۱۲۱-
 ۱۲۶-۱۲۸-۱۲۹-۱۳۳-۱۳۸-۱۴۱-
 ۱۴۷-۱۵۱-۱۷۲-۱۷۳-۱۸۵-۱۸۶-
 ۱۹۳-۲۰۱-۲۰۶-۲۱۴-۲۲۰-۲۲۳-۲۲۵ تا
 ۲۲۹-۲۳۸-۲۴۰-۲۴۲ تا ۲۴۴-۲۴۵ تا
 ۲۵۰-۲۵۳ تا ۲۵۶-۲۸۲-۲۸۹-۲۹۸
 محمد علی قوام الدوله ۲۱-۶۵
 محمد کاظم خراسانی (آخوند -) ۱۴۱-
 ۱۶۰-۲۸۵
 محمد ولی خان سپهدار، سپهدار اعظم ،
 سپهدار تنکابنی ۷۵-۱۳۵-۱۳۷-۱۴۳-
 ۱۴۵-۱۵۱-۱۴۳-۱۵۵-۱۵۹-۱۶۱-
 ۱۶۴-۱۹۱-۱۹۲-۱۹۶-۱۹۹-۲۰۰-
 ۲۰۵-۲۰۶-۲۰۸-۲۱۴-۲۱۶ تا ۲۱۸-
 ۲۲۰-۲۲۹-۲۳۳-۲۳۶
 مخبران (فرج -) ۸۳
 مخبر الدوله (علیقلی خان) ۱۸۸-۱۸۹
 مخبر الملک ، مخبر الدوله حسینقلی خان
 ۵۰-۶۵
 مخبر السلطان ۱۹۱
 مخبر السلطنه (مهدیقلی هدایت) ۵-۱۵
 ۱۶-۲۹-۳۹-۴۸-۵۳-۱۱۰-۱۱۴-۱۲۲
 ۱۲۴-۱۳۸-۱۹۱-۲۹۰
 مدیر روح القدس (سلطان العلماء خراسانی)
 ۷۰

محمد اسماعیل نغازه (حاج -) ۹۳

محمد امین رسول زاده ۱۹۱
 محمد باقر در رودی (حاج -) ۱۶۰-
 ۱۶۲
 محمد باقر ویجویه ای ۷۸
 محمد تقی (حاجی -) ۳۲
 محمد تقی صادق اوف (مشهدی -) ۱۰۲
 محمد حسن اصفهانی (حاج امین الضرب)
 ۵-۲۱
 محمد حسن مقدس (میرزا -) ۸۵
 محمد حسین خان دبیر الملک (میرزا -) ۱۱۳
 ۱۲۲-۱۶۸-۲۲۹
 محمد حسین یزدی (شیخ -) ۱۶۱
 محمد حسین پاشا خان (امیرنهادرجنگ)
 ۶۵-۶۶-۱۱۲-۱۱۳-۲۲۳-۲۳۹
 محمد حسین فروغی (میرزا -) ۲۵۳
 محمدرضا شیرازی مساوات (میل -) ۶۱
 ۱۲۳ تا ۱۲۵-۲۴۰
 محمد رضاخان قوام الملک شیرازی ۴۱-
 ۴۹
 محمد رضاخان مازندرانی ۱۶۷
 محمدرضا (صاحب مطبوعه عروة الوثقی)
 ۲۹۷-۲۹۷
 محمد صادق طباطبایی ۴۴-۶۹-۷۳-۱۰۳
 محمد علی تربیت ۹۴-۹۵-۱۱۲-۱۱۹
 محمد علی ذکاء الملک (میرزا -) ۱۶۴-
 ۲۵۳-۲۸۱
 محمد علی (پرنس علاء السلطنه) ۷-۱۶-
 ۲۴-۲۵-۵۱-۶۵-۷۰-۱۴۳-۱۵۹-۲۳۳

مستوفی العمالك (میرزا حسن خان) ۱۶ -
 ۱۶۳۱۵۴-۱۳۸-۱۳۳-۵۷-۴۸-۲۹-۱۷
 - ۱۸۹-۱۷۸ تا ۱۷۲-۱۶۸-۱۶۷-۱۶۶
 ۲۵۴-۱۹۵ تا ۱۹۱
 مسجد سپهسالار ۳۲ تا ۳۵-۵۱-۵۲-۶۰-
 ۱۰۴-۶۱
 مسجد صاحب الامر ۷۴
 مسجد مروی ۳۶
 مسکو ۱۲۶-۱۲۸-۱۳۶
 مشارالسلطنه (اسدالله خان) ۱۴۳
 مشروطه خواهان ۷۴-۹۱-۱۱۰-۱۲۰-
 ۱۴۶
 مشروطه خواهان تبریز ۷۹-۸۳-۸۸-
 ۹۱
 مشروطه خواهان رشت ۸۳
 مشروطیت دوم ۱۵۳
 مشهد ۱۶۰-۱۸۳-۲۹۸-۲۹۹
 مشیرالدوله (حسن پرنیا) ۶-۲۱-۲۹-۳۹
 ۲۵۳-۲۲۵-۲۱۶-۱۵۵-۱۳۳-۶۱-۵۷
 ۳۰۱-۲۸۳-۲۸۰
 مشیرالدوله (نصرت الله خان) ۳ تا ۵-۹۴-
 ۱۰۱
 مشیرالسلطنه (میرزا احمد خان) ۷-۱۹ تا
 ۲۸۲-۱۳۳-۷۵-۶۲-۵۷-۲۶
 مصطفی خان منصورالسلطنه عدل ۱۹۱
 مطبعه ایرن نو ۱۸۹
 مطبعه دولتی ۴۳
 مطبعه عروۃ الوثقی ۲۹۶-۲۹۷
 مظفرالدین شاه ۵-۶-۸۴-۲۰۴-۲۳۹-
 ۲۷۸-۲۴۵

مدیر صور اسرافیل (جهانگیر خان شیرازی)
 ۱۱۵-۶۸-۶۱
 مدیترانه (معالک جنوبی) ۲۷۹
 مراغه ۸۵ تا ۸۳
 مراکش ۶۷۹
 مرتجعین ۲۱۷-۲۲۰
 مرتضی قلی خان بختیاری ۱۱۰-۱۱۲
 مرتضی قلی خان صبیح الدوله ۵-۱۲-۲۹
 ۳۹-۴۸-۵۷-۶۵-۱۱۱-۱۳۴-۱۸۸ تا
 ۲۰۸-۱۹۱
 مردآباد ۲۵۷
 مرقد بلژیکی ۲۰۳-۲۰۵-۲۶۷
 مرند ۷۷-۷۹-۸۱-۸۴
 مریل ۲۴۲-۲۴۳-۲۶۱-۲۶۴
 مساوات (سید محمد رضای شیرازی) ۶۱
 ۱۲۳ تا ۱۲۵-۲۴۰
 مساوات (روزنامه) ۶۱-۱۲۳
 مستبدین تبریز ۷۲-۷۸-۷۹
 مستخدمین (= مستشاران) خارجی ۱۷۲
 مستشارالدوله (صادق صادق) ۱۹-۲۰-
 ۱۳۵-۱۵۹-۱۶۳-۱۶۴
 مستشارالسلطنه ۱۳۵
 مستشاران امریکایی ۱۸۷-۱۸۸-۲۰۰ تا
 ۲۰۳-۴۰۶-۲۱۰-۲۶۴
 مستشاران بلژیکی ۲۰۴
 مستشاران سوئدی ۱۸۴-۱۹۲-۲۱۲-
 ۲۱۳
 مستشاران فرانسوی ۱۴۹-۲۱۲
 مستوفی (عبدالله خان) ۱۹۱-۲۶۶-۲۶۹
 ۲۸۹

- میون اصفهان ۱۳۴
 ملیون ایران ۱۰۳-۱۱۰-۲۳۴-۲۴۲-
 ۲۶۶-۲۶۴-۲۴۹-۲۴۳
 ملیون گیلان ۱۳۴
 ممالک صفار ۲۲۳
 ممتازالدوله (میرزا اسماعیل خان) ۵۰-
 ۱۱۰ تا ۱۱۴-۱۱۸-۱۲۲-۱۵۹-۲۰۸
 ممتازالسلطنه (صمدخان) ۱۱۵
 منطقه روسیه ، منطقه شمال (= منطقه
 نمود روس) ۲۲۲ تا ۲۲۵-۲۷۰
 منتخبالدوله ۲۶۹
 منچستر گاردین (روزنامه) ۱۲۰-۱۲۸
 منصور آباد ۲۵۷-۲۶۲-۲۶۳
 منصورالدوله ۸۳
 منصورالسلطنه عدل (مصطفی خان) ۱۹۱
 منفرد (وکلائی-) ۲۰۳
 موبد بیدگلی (شیخ عبدالعلی-) ۹۰-
 ۱۲۷-۱۲۸-۱۳۶
 مؤتمن الملك (میرزا حسین خان) ۲۹-
 ۴۸-۵۰-۶۱-۶۵-۱۳۳-۱۳۵-۲۸۱-
 ۲۸۷
 موثق الدوله مغرور میرزا ۱۳۷
 مور (مستر-) مخبر روزنامه تایمز ۲۳۲
 ۲۴۲-۲۴۳
 مورگان شوستر ۱۸۷-۲۰۱ تا ۲۰۶-۲۱۴
 ۲۱۷-۲۲۲-۲۴۲-۲۵۳ تا ۲۶۱-۲۶۴-
 ۲۷۹-۲۸۳-۲۸۶
 موانینگ بست (روزنامه) ۱۰۲
 موسی الرضاخان ۸۲
 موسی خان میرینج (حاجی نظم السلطنه)
- معاذالسلطنه (ابوالحسن خان) ۵۰-۹۴
 ۹۲-۹۹-۱۰۳-۱۱۲ تا ۱۳۲-۲۲۹-۲۸۱
 ۲۸۳-۳۰۱
 معاهده بوتسدام ۱۸۹
 معاون الدوله (ابراهیم خان) ۱۴۸-۱۵۳
 ۲۱۶ تا ۳۱۹
 معتمدالسلطنه (ابراهم خان) ۲۶۹
 معتمدخاتان (شکرالله خان قوام الدوله)
 ۱۱۱-۱۱۴-۱۲۲-۱۵۵
 معز السلطان (رك عبدالحسن خان سردار
 محبی) ۲۳۸
 معین التجار بوشهری ۱۹۰
 معین الدوله حسینعلی خان ۳۲-۳۶
 معین الغربا ۱۶۰ تا ۱۶۲
 معین همایون بختیاری ۲۳۸
 مغازه (حاج محمد اسماعیل) ۹۳
 مغرور میرزا موثق الدوله ۱۳۷
 مفاخر الملك (میرزا علینقی) ۵۹-۶۶-
 ۱۱۲-۱۳۸
 مقتدر نظام ۳۳
 مکاسکی امریکائی ۲۰۱-۲۰۲
 مکدونالد (رامسی) ۹۷
 ملایر ۷۶-۲۴۸
 ملایر (فوج-) ۷۶
 ملك المتكلمين (میرزا نصرالله بهشتی)
 ۶۱-۶۸-۶۹-۷۳-۹۷-۱۰۷-۲۴۰
 ملك منصور میرزا شعاع السلطنه ۳۰-۴۰
 ۴۱-۱۴۲-۲۲۹-۲۳۰-۲۳۳-۲۴۳-۲۴۶
 ۲۵۶ تا ۲۶۳
 ملانر بانعلی زنجانی ۱۴۵

- ناصرالملک (میرزا ابوالقاسم خان) ۶-۷
 ۱۶-۲۱-۲۹-۳۰ تا ۳۴-۴۰-۱۳۳-۱۳۴-۱۳۷
 ۱۴۳-۱۷۳-۱۷۴-۱۹۲ تا ۱۹۶-۲۱۴-
 ۲۷۳-۲۸۱-۲۸۲-۲۸۸-۲۷۹-۳۰۰
 ناصرالملک ۸۳
 ناکس (مستر-) ۲۱۰ تا ۲۱۲
 نایب السلطنه (ابوالقاسم خان ناصرالملک)
 نایب السلطنه (علی رضاخان عضدالملک)
 ۱۶۴-۱۹۵
 نایب حسین کاشی ۵۰-۲۲۹
 نبیل الدوله (علیقلی خان) ۱۷۲-۱۸۶-۱۸۸
 نجفقلی خان صاحب السلطنه ۱۳۶-۱۳۸
 ۲۱۶-۲۱۷-۲۲۰-۲۲۹-۲۵۳-۲۵۴-
 ۲۷۴-۲۷۸-۲۸۲-۲۸۸-۲۸۹-۳۰۱
 نجف ۸۸ تا ۹۰-۹۴-۱۲۹-۱۳۶-۱۶۲-
 ۱۷۴-۱۸۳
 ندامانی (سید یحیی ناصرالاسلام) ۳۹۸
 نراتوف ۲۱۵
 نزهت السلطنه ۲۶۶-۲۸۰
 نصرالدوله شیرازی (یرادر قوام الملک
 شیرازی) ۲۱۰-۲۱۱
 نصرالله تقوی (حاج -ید-) ۳۱
 نصراللهخان مشیرالدوله تائبی ۵ تا ۸-۱۱
 ۱۰۱
 نصرالله بهشتی (حاجی ملک المتکلمین)
 ۶۱-۶۸-۶۹-۷۳-۹۷-۱۰۷-۲۴۰
 نصراللهخان امیر اعظم ۱۱۲ تا ۱۱۴-
 ۱۲۲-۲۰۵-۲۱۴
- ۱۱۶-۱۲۹
 موقر السلطنه ۵۹
 مولونی (مستر-) مخبر رویتر ۳-۲۴
 موثروته ۱۸۷
 موید السلطنه (میرزا رضاخان گرانمایه)
 ۴۸
 مهدی خان (پسر علاء السلطنه) ۲۳۳-
 ۲۳۵
 مهدی خان وزیر همایون (قایم مقام) ۱۶/
 ۳۹
 مهدیقلی هدایت (مخبر السلطنه) ۵-۱۵
 ۱۶-۲۹-۳۹-۴۸-۵۳-۱۱۰ تا ۱۱۲-۱۲۲
 ۱۲۴-۱۳۸-۱۹۱-۲۹۰
 مهدیقلی خان مجدالدوله ۲۱۷
 مهران رود ۷۳
 مهندس المالک (میرزا نظام الدین) ۷-۱۶
 ۲۱-۱۳۳
 میدان توپخانه ۳۲ تا ۳۶-۴۰-۴۷-۵۰-
 ۶۰-۷۲-۷۸-۱۳۸-۱۸۳-۱۹۴-۲۴۳
 میدان سپه ۱۶۱ (رکاب ایضا میدان توپخانه)
 میدان ملا رستم ۸۵
 میرهاشم دوچی ۷۳-۷۴-۹۳-۱۴۱
 میرزا آقا اصفهانی (نقش) ۹۳-۹۴
 میرزا آقا فرشی ۹۴-۹۵-۹۸
 میلر (قونسول روس در تبریز) ۲۹۰-
 ۲۹۲
 نارین قلعه اردبیل ۷۳
 ناصرالدوله ۸۳
 ناصرالدین شاه ۳۲-۱۳۴-۱۸۸-۲۴۰-
 ۲۶۹
 ۳۲۲

واشکن ۱۸۶-۲۰۱
 وثوق الدوله (میرزا حسن خان) ۵-۲۰
 ۱۲۴-۱۵۳-۱۵۵-۲۱۶-۲۶۷-۲۶۹
 ۲۷۰-۲۷۶-۲۷۸-۲۸۱-۲۸۷-۳۰۱
 وحیدانله میرزا سبیسالار (= آقا وحید)
 امیرخان سردار ۱۲۲
 وحیدالملک (عیدالحسین شیرانی) ۹۷-
 ۵۹-۲۰۸
 ورامین ۵۰-۲۴۹-۲۷۴
 وزارت خارجه امریکا ۱۸۷-۱۸۶
 وزارت خارجه انگلیس ۱۸۳-۱۸۴-۱۶۱
 ۲۳۳-۱۲۴
 وزارت خارجه روسیه ۲۳۲-۲۳۶
 وزیر افخم (سلطانعلی خان) ۷-۱۱-۱۲
 ۱۵
 وزیر اکرم ۶۸
 وزیر زاده (علی محمدخان) ۱۵۳-۱۶۸
 وزیر مختار انگلیس (- سر جارج بارکلی)
 ۲۱۰
 وزیر همایون (میرزا مهدی خان نایب مقام)
 ۱۶-۳۹
 وکالت مجلس ۱۶۴
 وکلای اعتدالی ۱۶۴-۱۶۸ (رک اعتدالیون)
 وکلای دموکرات ۱۵۸-۱۵۹-۱۹۶ (رک :
 دموکراتها)
 وکیل مجلس (منتخب مجلس شورای منی)
 ۱۶۴-۱۶۸
 ونک ۶۹
 ویلفرید بنت ۹۲
 وود (مستر) ۲۰۴-۲۰۵

نصیرالملک ۱۷۸
 نظام اندین مهندس الممالک (میرزا -) ۷۱
 ۱۶-۲۱-۱۳۳
 نظام السلطنه مافی (حسینقلی خان) ۳۶-
 ۴۰-۴۱-۴۷-۴۸-۵۴-۵۷-۵۸-۱۸۴
 نظام السلطنه مافی (رضیقلی خان) ۱۸۴-
 ۲۰۱-۲۰۸-۲۱۲-۲۳۰
 نظام نامه مجلس سنا ۷
 نظمیة طهران ۴۳-۵۱-۵۲-۱۳۸
 نعمتالله بروجردی ۴۹
 نفتی (= میرزا آقا اصفهانی) ۹۳-۹۴
 نقطه استبداد (= محمد علی شاه) ۲۴۰
 نکرانوف ۲۶۵-۲۹۶
 نمایشگاه فرانسه وانگلیس ۹۵
 نمایندگان آذربایجان (وکلا) ۱۵۸-۱۶۳
 نوز بلژیکی (مسیو -) ۲-۲۰۴-۲۶۸
 نواب (حسینقلی خان) ۵۰-۱۶۷-۱۶۹
 ۲۳۵-۲۸۲
 نواب (محمد رضا خان مازندرانی) ۱۶۷
 ۱۶۷
 نویران ۲۴۶-۲۴۹
 نوورمیا (روزنامه روس تزاری) ۲۲۴
 نیروی روس، قوای روس (= قشون روس)
 ۱۵۶
 نیس ۲۱۴
 نیشابور ۱۶۰
 نیویورک ۲۰۱-۲۰۲
 نیرالدوله (سلطان حسین میرزا) حاکم
 تهران ۵۹-۱۶۰
 نیرالملک ۲۹

- یادداشت مشترک سفارتین ۱۷۰
 یادداشتهای سید برهان‌الدین خلخالی ۲۳۹
 یادگار (مجله -) ۱۹۰
 یافت آباد ۲۲۸
 یالمارسون (ژنرال) ۱۸۵-۲۱۳
 بیرم (بفرم) ۱۳۸-۱۴۳-۱۴۷-۱۵۵-
 ۱۶۱-۱۷۰-۱۷۱ تا ۲۲۰-۲۴۱-۲۴۳-
 ۲۴۶-۲۴۹-۲۵۰-۲۸۲-۲۸۵-۲۸۷ تا
 ۲۸۹
 یحیی خویی (حاج امام جمعه) ۴۰
 یحیی ندامانی (ناصرالاسلام) ۲۹۸
 یزد ۱۲۳-۱۷۹
 یزدی (سید علی آقا) ۳۲
 یزدی (سید محمد) ۳۵
 یمن ۹۶
 یوسف خان مرتیپ ۲۹۷
 یوسف مراتی ۲۹۸-۲۹۹
 یهودیان شیراز ۱۷۸
- وین، وینه ۲۰۱-۲۳۱-۲۴۲
 هادی امام اردبیلی (میرزا-) ۷۲
 هادی صابر ۸۰-۸۲
 هاردیتک (سرچارلس) ۸۲۷
 هاز (ماژور) ۲۲۰-۲۳۰
 هاشم دوچی (میر-) ۷۳-۷۴-۷۵-۹۳-۱۴۸
 هتل دولابری ۸۱۶
 هشترودی (شیخ اسماعیل) ۱۶۳
 دمایون (پادشاه گورگانی عند) ۱۴۷
 همدان ۸۳-۲۱۶-۲۴۸-۲۵۰
 همدان (فوج-) ۸۳
 هند، هندوستان ۱۴۹ ۱۶۷-۱۸۱-۱۹۴
 ۲۸۵
 هیئت ستمیکای بین‌المللی ۱۵۰
 هیئت منیره ۱۴۱-۱۵۱
 هیئت مؤتلفه ۱۶۸
 هیلدبراند (ویس‌فونسول روس) ۲۶۳
 هینز (رالف-) ۲۰۱-۲۰۲

فهرست عکسها

جعفر قلی خان سردار بهادر، بختیاری پس از شکست
و گرفتاری علی خان ارشدالدوله

علی خان ارشدالدوله پس از گرفتاری و پیش از

تیرباران شدن.

باسکرویل امریکائی آموزگار شریف و آزادی طلب
که در جنگهای تبریز به قتل رسید.

میرزا جهانگیر خان شیرازی مدیر روزنامه
صور اسرافیل که در باغ شاه به دستور
محمدعلی شاه کشته شد.

سردار ظفر بختيار

خواهر زاده میرزا جهانگیرخان که در روز
بمباران مجلس مردانه چندان جنگید که
به قتل رسید.

امین السلطان

عبدالحسین خان سردار محیبی (معز السلطان)

از مجاهدین دلیر گیلان

(آقای حاج آقا کیان محترم شیراز)

سالار الدوله

حاج محمدحسن امين الضرب

آقاسید حسن تقی زاده و کیل آذربایجان
در اولین و دومین دوره در مجلس
شورای ملی

حاجی میرزا ابراهیم آقا و کیل آذربایجان
در مجلس شورای ملی که در روز بمباران
مجلس ، در پارک امین الدوله ، به دست
قزاقان کشته شد . یادش بخیر باد .

میرزا احمدخان علاءالدوله که به جرم بیگانه‌پرستی به دست مجاهدین در روزهای
مرگ، با استقلال کشته شد.

﴿ میرزا اسماعیل خان ممتازالدوله ﴾
از رؤسای مجلس اول

﴿ حاج شیخ فضل الله توری ﴾

که پس از فتح تهران، به جرم همکاری با محمدعلی شاه کشته شد.

امیر مفخم بختیاری

حاجی میرزا نصرالله بهشتی ملك المتكلمين كه
روز دوم بمباران مجلس درباغ شاد به امر
محمدعلی شاه كشته شد .

مستر مور خبرنگار روزنامهٔ تیمز انگلیس

میرزا حسن خسان محنتشم السلطنه که به علت داشتن تمایلات دوستانه به روسهای تزاری مورد کینه و نفرت آزادی خواهان تندرو بود.

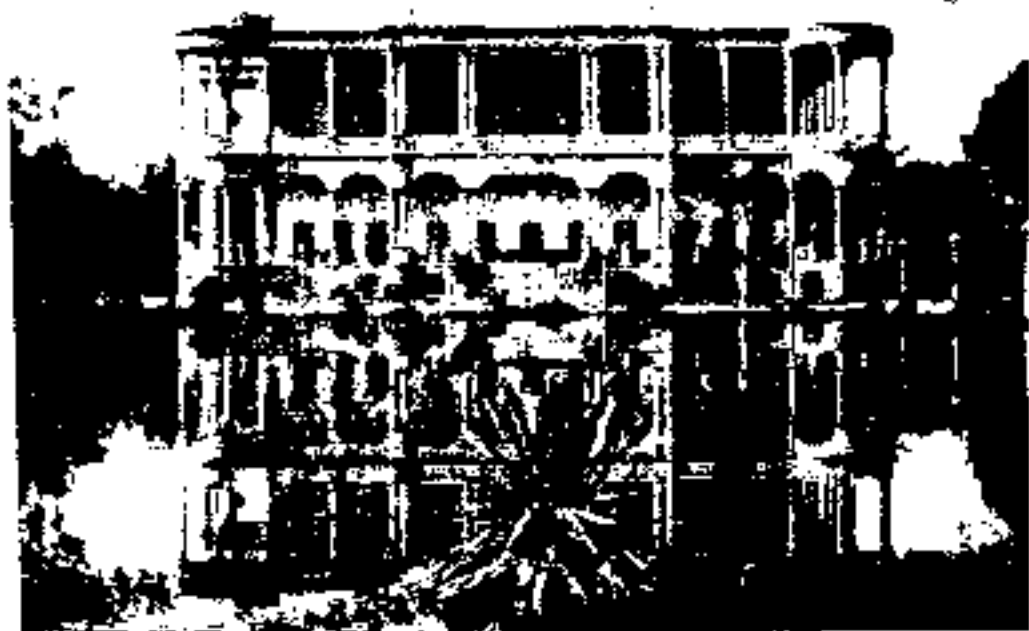
میرزا حسن خان وثوق الدوله

ارباب قریلون زرشتی مدیر تجارتخانه جهانیان در تهران
که به دستور محمدعلی شاه به دست اشرار میدان
نوبخانه کشته شد .

متحصنین سفارت عثمانی

دور نمای عمارت پارک اتابک و دریاچه

مجاهدین و ژاندارمهای بیرم خان همراه باتویها لحظاتی قبل از حرکت
برای جنگ با ارشادالدوله

مجازات کشندگان ارباب فریدون به دستور محاکم عدلیه
در دوران مشروطیت.

— ﴿﴾ میرزا حسن خان پیرنیا مشیر الدولہ ﴿﴾ —

مورگان شوستر ویرم تخان باتنی چند از مجاهدین و اعضاء خزانہ

ماژور استوکس افسر هنگه هندوستانی و مامور نظامی

انگلیس در طهران

(پیوم خان موقع حرکت به امامزاده جعفر برای جلوگیری از علی خان)

ارشد الدوله.

مورگان شوستر و مستخدمین ایرانی و اروپائی خزانه

اطاق کار مورگان شوستر در پارک اتابک

اسماعیل خان مجاهد که در دوره استبداد صغیر به دستور
محمدعلی شاه بر در دروازه باغ شاه به دار آویخته شد.

علی قلی خان تبیل الدوله کاردار سفارت ایران در واشنگتن

که شوستر را استخدام نمود.

شوستر و خانواده اش هنگام خدا حافظی و حرکت از تهران

آقا سیدجمال الدین اصفهانی واعظ که پس
از بمباران مجلس در بروجرد به دست
عمال محمدعلی شاه کشته شد .

میرزا احمدخان قوام السلطنه

بهرم‌خان ارمنی با جاتیازی تمام تهران را فتح کرد تا دوباره مجلس شورای ملی باز شود . اما خود وی مجلس دوم را بست و نمایندگان را بیرون کرد .

علی خان ارشد الدوله (سردار ارشد) شوهر عمه
محمد علی شاه قاجار.

محمد ولی خان سپهدار در وسط باجمعی از افسران قزاق. آن که با نشانها و حمایل در سمت چپ تصویر دیده می شود، شاهزاده امان الله میرزا ضیاءالدوله است که پس از تصرف تبریز به دست روسها خودکشی کرد . سپهدار نیز در سال ۱۳۰۵ شمسی خودکشی کرد .

میرزا حسن عکاسی که ،چند روز قبل از فتح تهران، اشرار میدان توپخانه وی را به جرم فروختن عکس های ایشان در هنگام مجازات تیرباران نمودند.

... نخستین فروزنده آسمان شرف و جلال ، و اولین مربی عالم تربیت و کمال ،
حامل لوای آزادی و حریت و هواخواه استقلال حقوق بشریت، پیشرو آزادی طلبان ملکشعزم
و سرسلسله تربیت یافتگان طوایف و امم ... محمد جمال الدین سید صفدر ... صفحه ۷۰

صمصام السلطنه بحیاری (نجفعلی خان)

